

Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.
ΕΓΝΑΤΙΑ 127 – 546 35 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ – ΤΗΛ. 2310212231 – FAX 2310212439

Διεύθυνση Τεχνικών Έργων
Τμήμα Μελετών

**ΕΡΓΟ: «Αποχέτευση Ακαθάρτων Περιοχής Άνωθεν Εσωτερικής
Περιφερειακής Οδού του Δήμου Κορδελιού - Ευόσμου»**

Προϋπολογισμός: 5.473.500,00 € (με Φ.Π.Α.)

ΤΕΥΧΟΣ 4^ο

**ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ
(Ε.Σ.Υ.)**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΓΕΝΙΚΑ

ΑΡΘΡΟ 1.1 Αντικείμενο και συμβατική χρηματική αξία της εργολαβίας

1.1.1. Το έργο αφορά στην κατασκευή δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων της περιοχής του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου που βρίσκεται άνωθεν της εσωτερικής περιφερειακής οδού.

Οι περιλαμβανόμενες στην παρούσα Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (ΕΣΥ) πάσης φύσεως διατάξεις αφορούν στην περιγραφή και διατύπωση των ειδικών όρων σύμφωνα με τους οποίους πρέπει να εκτελεσθούν τα περιλαμβανόμενα στη σύμβαση έργα.

Τα είδη και οι ποσότητες των προβλεπόμενων ειδών εργασιών περιέχονται στον προϋπολογισμό της μελέτης του έργου, συμβατικές δε τιμές μονάδας εργασιών είναι οι τιμές μονάδας του Τιμολογίου της μελέτης, μειωμένες κατά το αντίστοιχο ποσοστό έκπτωσης που προσέφερε ο Ανάδοχος στην προσφορά ποσοστών έκπτωσης και αυξημένες κατά το εργολαβικό ποσοστό για γενικά έξοδα και για όφελος του αναδόχου.

1.1.2. Συμβατική χρηματική αξία της εργολαβίας είναι το συνολικό ποσό του Προϋπολογισμού Προσφοράς του αναδόχου (Σ.Π.) προσαυξημένο κατά το ποσό των απρόβλεπτων δαπανών που περιέχεται στον Προϋπολογισμό της μελέτης, μειωμένο κατά το ποσοστό της μέσης έκπτωσης.

ΑΡΘΡΟ 1.2 Ισχύουσες διατάξεις

Η εργολαβία διέπεται από τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας προσαρμοσμένες στο κοινοτικό δίκαιο, που αφορούν στην εκτέλεση των δημοσίων έργων, όπως αυτές ισχύουν κατά το χρόνο διεξαγωγής της δημοπρασίας και υποβολής προσφοράς από τον Ανάδοχο και αναφέρονται στη διακήρυξη και στα λοιπά στοιχεία της μελέτης του έργου.

Ειδικότερα ισχύουν:

- Ο Νόμος 3669/08 «Κύρωση της Κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων» (ΚΔΕ)
- Ο Νόμος 1418/84 'Δημόσια έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων' όπως αυτός ισχύει σήμερα (ΦΕΚ 23 Α/29-2- 1984).

- Οι διατάξεις του Νόμου 1642/86 για το Φ.Π.Α. όπως κωδικοποιήθηκε με το Νόμο 2859/00 και αναπροσαρμόσθηκε με το άρθρο 12 του Νόμου 3833/2010.
- Το Π.Δ.171/1987 «Όργανα που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν και ειδικές ρυθμίσεις σε θέματα έργων που εκτελούνται από τους ΟΤΑ και σε άλλες σχετικές διατάξεις» όπως αυτό τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει σήμερα. Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τα παραπάνω νομοθετήματα ισχύουν τα Π.Δ. 28/80 και 410/95 όπως αντικαταστάθηκε από το Νόμο 3463/06 «Κώδικας Δήμων & Κοινοτήτων».
- Το Π.Δ.60/07 (ΦΕΚ 64/16-3-2007) "Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ <περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών>, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2005/51/ΕΚ της Επιτροπής και την Οδηγία 2005/75/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Νοεμβρίου 2005.
- Οι σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσες Υπουργικές Αποφάσεις, Εγκυκλίους και λοιπές κανονιστικές πράξεις, καθώς και λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας εργολαβίας και γενικότερα κάθε διάταξη (Νόμος, Διάταγμα, Απόφαση, Εγκύκλιος κλπ.) που διέπει την εκτέλεση του έργου της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω.
- Ο Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός Γ.Ο.Κ., ο κτιριοδομικός κανονισμός, και τα διατάγματα δομήσεως εντός και εκτός σχεδίου.
- Ο Νέος Κανονισμός Τεχνολογίας Σκυροδέματος - 1997 που εγκρίθηκε με την απόφαση Δ14/19164/28-3-97 απόφαση Υφ. ΥΠ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
- Ο Κανονισμός Τεχνολογίας Χαλύβων Οπλισμού Σκυροδέματος (Κ.Τ.Χ.) που εγκρίθηκε με την Απόφαση Δ14/36010/29-2-2000 (ΦΕΚ 381B/24-3-2000) του Υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
- Ο Κανονισμός φορτίσεων Δοκιμών Έργων που ακολουθεί το Β.Δ. της 10/31-12-45 (ΦΕΚ 117A/46).
- Ο Ελληνικός Κανονισμός Οπλισμένου Σκυροδέματος (Ε.Κ.Ω.Σ. 2000) για τη μελέτη και κατασκευή έργων από σκυρόδεμα όπως αυτός εγκρίθηκε με την Δ17α/116/4/Φ.Ν.429/18-10-2000 (ΦΕΚ 1329B/6-11-2000) Υπουργική απόφαση του ΥΠ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και τον Ευρωκώδικα 2-EN 1992-1-1.
- Το Π.Δ.778/80 (ΦΕΚ 193A') Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών.
- Το Π.Δ.447/75 (ΦΕΚ 142A') Περί ασφαλείας των σε οικοδομικές εργασίες ασχολουμένων μισθωτών.
- Το Π.Δ.1073/81(ΦΕΚ 260A') Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών σε εργοτάξια οικοδομών κ.λ.π.
- Ο Νόμος 1430/84 (ΦΕΚ 49A').
- Ο Νόμος 1568/85 (ΦΕΚ 177A') για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων.
- Το Π.Δ. 305/96 (ΦΕΚ 212A') ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/Ε.Ο.Κ.
- Η 433/19-9-2000 (ΦΕΚ 1176B/22-9-2000) Απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ "Καθιέρωση του φακέλου Ασφαλείας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου"

- Η Εγκύκλιος 27/15-10-12 του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων με θέμα «απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο».
- Η ΔΙΠΑΔ /οικ /889/27-11-2002 (ΦΕΚ 16Β´/14-1-2003).
- Η ΔΕΕΠΠ/ΟΙΚ.502/00 (ΦΕΚ 1265Β´) και η ΔΙΠΑΔ/οικ/611/01 (ΦΕΚ 1013Β´) περί "Σύνταξης και υποβολής Προγράμματος Ποιότητας Έργου".
- Οι διατάξεις της ΔΕΗ.
- Οι τοπικές δεσμεύσεις (Αρχαιολογική, Δασική Υπηρεσία, γεινίαση με αγωγούς και κολώνες της Δ.Ε.Η. κ.λ.π.).
- Οι σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσες αποφάσεις, καθώς και λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας εργολαβίας και γενικότερα κάθε διάταξη (Νόμος, Διάταγμα, Απόφαση, ερμηνευτική εγκύκλιος κ.λ.π.) που διέπει την εκτέλεση του έργου της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω.
- Η ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1312 Β´) - Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ), όπως καθορίζονται στη διευκρινιστική Εγκύκλιο (Αριθ. Πρωτ. ΥΠΕΚΑ: οικ. 4834/25.01.2013 – Κοινοποίηση Εγκυκλίου Ε12/2013 από ΥΠ.ΑΝ. με αριθ. Πρωτ. : Δ17α/50/2/ΦΝ 444.1/27/03/2013).

ΑΡΘΡΟ 1.3 Συμβατικά στοιχεία

Τα συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας και η σειρά ισχύος τους σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ τους καθορίζονται στη διακήρυξη του έργου. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των συμβατικών στοιχείων επικρατέστερο είναι το προηγούμενο κατά σειρά στον πίνακα αυτόν.

Επίσης, έχουν συμβατική ισχύ, επόμενη των αναφερομένων στην προηγούμενη παράγραφο:

- (1) Τα εγκεκριμένα ενιαία τιμολόγια του άρθρου 17 παρ. 4 του Ν. 3669/08 (ΚΔΕ).
- (2) Οι ευρωκώδικες.
- (3) Οι Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές (Π.Τ.Π.) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ή του τ. Υ.Δ.Ε.).
- (4) Οι προδιαγραφές ΕΛ.Ο.Τ. και ISO.

Τα τεύχη των Προμετρήσεων, εφόσον υπάρχουν, δεν αποτελούν συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας.

ΑΡΘΡΟ 1.4 Προϋπολογισμός του έργου

Ο Προϋπολογισμός της εργολαβίας ανέρχεται στο ποσό των **5.473.500,00 ευρώ** από τα οποία τα **3.590.749,77 ευρώ** αποτελούν την αξία του έργου συμπεριλαμβανομένου και του εργολαβικού οφέλους, ενώ το ποσό των **538.612,47 ευρώ** προορίζεται για απρόβλεπτα, το ποσό των **320.637,76 ευρώ** για αναθεώρηση και το ποσό των **1.023.500,00 ευρώ** για ΦΠΑ (23%).

ΑΡΘΡΟ 1.5 Μελέτη συνθηκών έργου

Η συμμετοχή στη δημοπρασία, με την υποβολή προσφορών αποτελεί αμάχητο τεκμήριο ότι οι διαγωνιζόμενοι έχουν πλήρη γνώση των γενικών και τοπικών συνθηκών κατασκευής του έργου αναφορικά με τις πηγές λήψης υλικών, θέσεις προσωρινής και οριστικής απόθεσης προϊόντων εκσκαφής ή καθαιρέσεων, τις μεταφορές, διάθεση, διαχείριση και αποθήκευση υλικών, τη δυνατότητα εξασφάλισης εργατοτεχνικού

προσωπικού γενικά, ύδατος, ηλεκτρικού ρεύματος και οδών προσπέλασης, τις συνήθως κρατούσες μετεωρολογικές συνθήκες ή παρόμοιες φυσικές συνθήκες εις τον τόπο του έργου, τη διαμόρφωση και κατάσταση του εδάφους, το είδος, την ποιότητα και ποσότητα των ευρισκομένων στην περιοχή κατάλληλων εκμεταλλεύσιμων υλικών, το είδος και τα μέσα (μηχανήματα, υλικά και υπηρεσίες) τα οποία θα απαιτηθούν για την εκτέλεση των εργασιών και οποιαδήποτε άλλα θέματα τα οποία μπορούν να επηρεάσουν τις εργασίες, την πρόοδο ή το κόστος αυτών, σε συνδυασμό με τους όρους της Σύμβασης.

Επίσης, ο Ανάδοχος αποδέχεται ότι έχει μελετήσει και θα συμμορφωθεί πλήρως με τα εγκεκριμένα διαγράμματα και την μελέτη της Υπηρεσίας, καθώς και τα λοιπά συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας που περιλαμβάνονται στο φάκελο της δημοπρασίας και αποτελούν, μαζί με τη διακήρυξη, την βάση της προσφοράς του, καθώς και ότι αποδέχεται και ανεπιφύλακτα αναλαμβάνει να εκτελέσει όλες τις υποχρεώσεις του, που απορρέουν από τις παραπάνω συνθήκες και όρους.

Παράλειψη του Αναδόχου για ενημέρωσή του, με κάθε δυνατή πληροφορία αναφορικά με τους όρους της σύμβασης, δεν τον απαλλάσσει από την ευθύνη για την πλήρη συμμόρφωσή του με τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ – ΧΡΟΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 2.1 Σύμβαση κατασκευής του έργου

2.1.1. Η Σύμβαση για την κατασκευή του έργου θα γίνει με βάση την Απόφαση για έγκριση της δημοπρασίας και για συνολικό χρηματικό ποσό της οικονομικής προσφοράς του Αναδόχου και θα είναι σύμφωνη, με όσα ορίζονται στη Διακήρυξη δημοπρασίας και στα άρθρα 30 και 39 του Ν. 3669/ 08.

2.1.2. Η εγκατάσταση του αναδόχου στο έργο θα γίνει ταυτόχρονα με την υπογραφή της σύμβασης σύμφωνα με τα άρθρα 30 και 48 παρ. 2 του Ν 3669/08 και το σχετικό άρθρο της διακήρυξης.

ΑΡΘΡΟ 2.2 Εγγύηση καλής εκτέλεσης

2.2.1 Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης που ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί του προϋπολογισμού του έργου, χωρίς τα κονδύλια της αναθεώρησης και του ΦΠΑ.

2.2.2 Σε περίπτωση που το ποσοστό έκπτωσης που πρόσφερε στο διαγωνισμό ο Ανάδοχος είναι μεγαλύτερο του 12%, υποχρεούται να προσκομίσει για την υπογραφή της σύμβασης επιπλέον πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης το ύψος της οποίας μπορεί να φτάσει και το 22% του προϋπολογισμού.

ΑΡΘΡΟ 2.3 Μελέτες – έκδοση αδειών

2.3.1. Ο Ανάδοχος μετά την υπογραφή της σύμβασης και την εγκατάστασή του, όπως ορίζεται στο άρθρο 37 του Ν 3669/08, θα εφαρμόσει τις εγκεκριμένες μελέτες εφαρμογής όπως ακριβώς εγκρίθηκαν. Ο ανάδοχος υποχρεώνεται, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση, να προβεί με βάση τις μελέτες, τις προδιαγραφές και τις

έγγραφες οδηγίες της Υπηρεσίας, στην εφαρμογή των μελετών πάνω στο έδαφος, στη σήμανση και χωροστάθμηση των αξόνων του έργου, στον έλεγχο των μελετών εφαρμογής σε σχέση με τις πραγματικές συνθήκες του έργου, τη λήψη των απαιτούμενων συμπληρωματικών στοιχείων για συμπλήρωση και προσαρμογή των εγκεκριμένων στοιχείων της μελέτης εφαρμογής, καθώς και στη σήμανση της ζώνης κατάληψης των έργων.

2.3.3. Αποκλείεται οποιαδήποτε τροποποίηση από την πλευρά του αναδόχου. Εάν κατά την διάρκεια της κατασκευής, παραστεί ανάγκη σύνταξης συμπληρωματικών υπολογισμών ή σχεδίων ο ανάδοχος θα προσκομίσει εγκαίρως για έγκριση τους αντίστοιχους υπολογισμούς και σχέδια χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση και τουλάχιστον δέκα (10) ημερολογιακές ημέρες πριν από την εκτέλεση των αντίστοιχων εργασιών. Εάν τα παραπάνω δεν υποβληθούν έγκαιρα, η αντίστοιχη καθυστέρησή τους επιβαρύνει τον ανάδοχο.

2.3.4. Ο ανάδοχος υποχρεώνεται όπως -έγκαιρα και πριν από κάθε εφαρμογή- εφ' όσον διαπιστώσει κατά την κρίση του ασυμφωνία εν όλω ή εν μέρει σ' ένα από τα σχέδια της μελέτης, ζητήσει εγγράφως οδηγίες κ.λ.π. από την Υπηρεσία, διαφορετικά υποχρεώνεται οποτεδήποτε και με οιοδήποτε τρόπο εφαρμόσει την επί του θέματος απόφαση της Υπηρεσίας με δικές του δαπάνες και μέσα.

2.3.5 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση να προβεί σε έλεγχο των υψομέτρων της μελέτης στον άξονα του αγωγού, σε πύκνωσή τους ανά όσα μέτρα χρειάζεται ανάλογα με το έδαφος καθώς και σε πασσάλωση των φρεατίων του αγωγού κάθε αυτοτελούς τμήματος πριν από την έναρξη των εργασιών του τμήματος αυτού. Τις μηκοτομές που θα προκύψουν καθώς και τις διατομές του εδάφους ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τις σχεδιάσει και να τις υποβάλει στον Επιβλέποντα του έργου για έγκριση ώστε να καθορισθούν τα ακριβή βάθη εκσκαφής και χωματισμοί. Μετά το πέρας των εκσκαφών ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προβεί σε νέα χωροστάθμηση, σχεδίαση και υποβολή στον Επιβλέποντα για έλεγχο των διατομών εκσκαφών. Βάσει του εγκριθέντος σχεδίου θα γίνεται η πιστοποίηση των εκσκαφών λαμβανομένων πάντα υπόψη των διατάξεων του άρθρου 34 του ΠΔ 609/85.

ΑΡΘΡΟ 2.4 Τόπος διαμονής Αναδόχου – Ορισμός αντικλήτου

2.4.1. Ο Ανάδοχος του έργου υποχρεούται κατά την υπογραφή της σύμβασης να προσκομίσει υπεύθυνη δήλωσή του και δήλωση του αποδέκτη για το χώρο υποδοχής των προϊόντων εκσκαφής

2.4.2. Κατά την υπογραφή της σύμβασης, ο Ανάδοχος υποχρεώνεται να δηλώσει εγγράφως στον κύριο του έργου και στην επιβλέπουσα υπηρεσία τον τόπο διαμονής του κατά την διάρκεια εκτέλεσης του έργου, εφ' όσον δεν είναι κάτοικος Θεσ/νίκης ή της έδρας του κυρίου του έργου.

2.4.3. Με δήλωσή του ο Ανάδοχος διορίζει και τον αντίκλητό του, υποβάλλοντας συγχρόνως με τη δήλωση διορισμού και έγγραφο αποδοχής του διορισμού από

τον αντίκλητο. Ο αντίκλητος πρέπει να είναι κάτοικος Θεσ/νίκης ή κάτοικος της έδρας του κυρίου του έργου και να τυγχάνει της αποδοχής της Υπηρεσίας. Προς αυτόν κοινοποιούνται τα έγγραφα της Υπηρεσίας.

2.4.4. Κάθε αλλαγή αντικλήτου καθώς επίσης και κάθε μεταβολή της Δ/νσεως του αντικλήτου ή του αναδόχου κατά την διάρκεια ισχύος της συμβάσεως πρέπει να αναφέρεται αμέσως στον εργοδότη και στον επιβλέποντα.

Κατά τα λοιπά ισχύει το άρθρο 44 του Ν.3669/08 (ΚΔΕ).

ΑΡΘΡΟ 2.5 Προσωπικό Αναδόχου – Διεύθυνση Έργων από τον Ανάδοχο

2.5.1. Με την υπογραφή της σύμβασης, ο Ανάδοχος πρέπει να καταθέσει δήλωση ανάθεσης της επίβλεψης - παρακολούθησης επί τόπου όλων των εργασιών κατασκευής του έργου σε αρμόδιους συνεργάτες του Μηχανικούς που έχουν τα νόμιμα προσόντα ή στον εαυτό του εφ' όσον έχει τα νόμιμα προσόντα. Οι Μηχανικοί καταθέτουν δήλωση ανάληψης της επίβλεψης - παρακολούθησης επί τόπου του παραπάνω έργου.

Εφ' όσον κατά τη διάρκεια του έργου, αλλάξει ο - επί τόπου του έργου - επιβλέπων μηχανικός, οφείλει να καταθέσει νέες δηλώσεις αναθέσεως αναλήψεως επίβλεψης - παρακολούθησης επί τόπου από τον καινούργιο Μηχανικό και για το τμήμα του έργου που απομένει.

2.5.2. Ο Ανάδοχος ή ο Διευθύνων, αντί αυτού τα έργα υποχρεούται να συνοδεύει, κατά τις μεταβάσεις στα έργα τον επιβλέποντα, διευθύνοντα ή επιθεωρούντα αυτά τεχνικό υπάλληλο της Υπηρεσίας.

Απαγορεύεται η εκχώρηση από τον ανάδοχο σε τρίτον μέρους ή όλου του συμβατικού αντικειμένου χωρίς έγκριση.

2.5.3 Η αμοιβή για την επίβλεψη - παρακολούθηση επί τόπου των εργασιών με όποιο τρόπο κι αν προκύπτει, περιλαμβάνεται στην προσφορά του αναδόχου, και βαρύνει αποκλειστικά αυτόν.

Όλοι οι παραπάνω πρέπει να είναι της έγκρισης της Υπηρεσίας. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να διατάξει την απομάκρυνση από το εργοτάξιο οποιουδήποτε απασχολούμενου σε αυτό στη περίπτωση που τον θεωρήσει ακατάλληλο για οποιοδήποτε λόγο.

ΑΡΘΡΟ 2.6 Χρονοδιάγραμμα κατασκευής – Προθεσμίες

2.6.1 Για την αποπεράτωση του έργου ορίζεται μέγιστη προθεσμία δεκαοκτώ (18) μηνών από την υπογραφή της σύμβασης.

Για την ενημέρωση των σχεδίων από τους Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας (Ο.Κ.Ω.) δίνεται συνολική προθεσμία δέκα (10) ημερών, από την υπογραφή της σύμβασης, ώστε να υποβάλλει αιτήματα προς τους αρμόδιους Ο.Κ.Ω. και να παραλάβει τα σχετικά σχέδια. Τα εν λόγω αιτήματα θα κοινοποιούνται υποχρεωτικά, εκτός των άλλων στην επιβλέπουσα υπηρεσία.

Παράταση της συμβατικής προθεσμίας δεν αναγνωρίζεται παρά μόνο για λόγους ευθύνης του εργοδότη. Η παράταση αυτή χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3669/08 άρθρο 48.

Οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες δεν είναι λόγος παράτασης της συμβατικής προθεσμίας για εργασίες που δεν επηρεάζονται από αυτές.

2.6.2. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να προσκομίσει στην Υπηρεσία χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 46 του Ν 3669/08. Ο ακριβής χρονικός προγραμματισμός και η ακριβής χωρίς παρεκκλίσεις τήρηση των προθεσμιών αποτελεί ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του έργου αυτού. Το χρονοδιάγραμμα θα περιλαμβάνει το είδος των εργασιών που θα εκτελεσθούν και τις προθεσμίες έναρξης και περαίωσής τους, αναφερόμενες από την εγκατάσταση του αναδόχου του έργου. Η Υπηρεσία μπορεί να επιφέρει τροποποιήσεις στο χρονοδιάγραμμα, εάν το κρίνει συμφέρον για το έργο. Το χρονοδιάγραμμα, θα αρχίζει από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης και θα καλύπτει όλες τις αναγκαίες για την εκτέλεση του έργου δραστηριότητες (συμπεριλαμβανομένων και της παραγγελίας και μεταφοράς στο εργοτάξιο υλικών και μηχανημάτων).

Το παραπάνω χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου, μετά την έγκρισή του από την Υπηρεσία, γίνεται υποχρεωτικό για τον ανάδοχο, που υποχρεούται στην πιστή εφαρμογή του.

Ο Ανάδοχος έχει λάβει υπόψη του κατά την υποβολή της Προσφοράς του ότι δεν έχει το δικαίωμα να επικαλεσθεί για οποιαδήποτε καθυστέρηση και διαταραχή του δικού του Χρονοδιαγράμματος, την παράλληλη ύπαρξη στο Έργο άλλων Εργολαβιών και την εντεύθεν παρεμβολή οποιωνδήποτε εμποδίων στην ιεράρχηση και την εμπρόθεσμη εκτέλεση των εργασιών της δικής του Εργολαβίας.

2.6.3. Ο ανάδοχος υποχρεώνεται να διαθέτει επάρκεια σε εργατικές χείρες και μηχανικά μέσα και εν ανάγκη να εφαρμόζει και νυχτερινά συνεργεία και εργασία κατά τις εξαιρεσιμες ημέρες για την καλή και εμπρόθεσμη εκτέλεση του έργου, χωρίς για τον λόγο αυτό να δικαιούται καμίας πρόσθετης αποζημιώσεως. Η Υπηρεσία μπορεί σε κάθε στιγμή να ζητήσει από τον ανάδοχο την αύξηση των συνεργείων του, και τον αριθμό των απασχολούμενων μηχανικών μέσων αν κρίνει ότι ο ρυθμός προόδου του έργου δεν είναι ικανοποιητικός.

ΑΡΘΡΟ 2.7 Ημερολόγιο έργου

Κατά την εκτέλεση των εργασιών θα τηρείται ημερολόγιο έργου, σύμφωνα με το άρθρο 47 του Ν 3669/08.

ΑΡΘΡΟ 2.8 Ποινικές ρήτρες – Υπέρβαση προθεσμιών

2.8.1. Σε περίπτωση υπέρβασης των συμβατικών τμηματικών προθεσμιών (εφόσον υπάρχουν) καθώς και της ολικής προθεσμίας ισχύουν οι ποινικές ρήτρες όπως αναφέρονται στο άρθρο 49 του Ν. 3669/08.

2.8.2. Για κάθε ημερολογιακή ημέρα υπέρβασης, με υπαιτιότητα του Αναδόχου, της συνολικής προθεσμίας περαίωσης του όλου έργου, επιβάλλεται ποινική ρήτρα, σύμφωνα με το άρθρο 49 παρ.1 & 2 του Ν.3669/08 (ΚΔΕ). Αναλυτικότερα, η ποινική ρήτρα που επιβάλλεται στον ανάδοχο για κάθε ημέρα υπέρβασης της συνολικής προθεσμίας ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της μέσης

ημερήσιας αξίας του έργου και επιβάλλεται για αριθμό ημερών ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) της προβλεπόμενης από τη σύμβαση αρχικής συνολικής προθεσμίας. Για τις επόμενες ημέρες μέχρι ακόμα δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αρχικής συνολικής προθεσμίας, η ποινική ρήτρα για κάθε ημέρα ορίζεται σε είκοσι τοις εκατό (20%) της μέσης ημερήσιας αξίας του έργου. Σημειώνεται ότι ως μέση ημερήσια αξία νοείται το πηλίκο του συνολικού χρηματικού ποσού της σύμβασης, μαζί με το ποσό των τυχόν συμπληρωματικών συμβάσεων και χωρίς την αναθεώρηση και το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), προς τη συνολική προθεσμία του έργου. Οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται για την υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας δεν επιτρέπεται να υπερβούν συνολικά ποσοστό έξι τοις εκατό (6%) του συνολικού ποσού της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α.

2.8.3. Σε περίπτωση που ο εργολάβος δεν εκπληροί τις από τη σύμβαση υποχρεώσεις του, ή δεν συμμορφώνεται τις τις εντολές τις Διευθύνουσας Υπηρεσίας, μπορεί να κηρυχθεί υποχρεωτικά έκπτωτος σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 3669/08 (άρθρο 61).

2.8.4. Οι λόγω υπέρβασης προθεσμιών επιβαλλόμενες ποινικές ρήτρες κρατούνται από τις πιστοποιήσεις πληρωμής του αναδόχου χωρίς ιδιαίτερη διατύπωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 3.1 Εργολαβικό αντάλλαγμα

Το εργολαβικό αντάλλαγμα που αναφέρεται στο συμφωνητικό της εργολαβίας καλύπτει το σύνολο της συμβατικής παροχής του αναδόχου, μέχρι και την οριστική παραλαβή του έργου, όπως η παροχή αυτή προσδιορίζεται στη Διακήρυξη και τα λοιπά συμβατικά στοιχεία και τεύχη της όλης εργολαβικής σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 3.2 Πληρωμές – Κρατήσεις – Προκαταβολές

Οι συμβατικές τιμές μονάδος του ισχύοντος τιμολογίου αναφέρονται σε εργασίες, πλήρως και καλότεχνα περαιωμένες σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης και τους κανόνες της Τέχνης. Στις τιμές αυτές περιλαμβάνονται οι δαπάνες που αναφέρονται στους γενικούς όρους του τιμολογίου και στα λοιπά στοιχεία της εργολαβίας καθώς επίσης και στο Ν. 3669/08.

Οι τιμές αυτές προσαυξημένες κατά το νόμιμο ποσοστό γενικών εξόδων και εργολαβικού οφέλους του Αναδόχου περιλαμβάνουν όλες τις απαραίτητες εργασίες για την πλήρη και έντεχνη κατασκευή του έργου και καλύπτουν όλες τις δαπάνες του αναδόχου άμεσες και έμμεσες, επιφυλασσομένων δε των περί αναθεωρήσεως τιμών κειμένων διατάξεων, αποτελούν πλήρη αποζημίωση του αναδόχου για την κατά τα ανωτέρω εκτέλεση των εργασιών.

Ο Φ.Π.Α. δεν περιλαμβάνεται στις τιμές τιμολογίου της μελέτης.

3.2.1. Οι πληρωμές θα διενεργούνται βάσει πιστοποιήσεων που θα συντάσσονται σύμφωνα με το άρθρο 53 του Ν 3669/08 και θα υπόκεινται στις νόμιμες κρατήσεις εγγυήσεων (5% επί της αξίας των εκτελεσθεισών εργασιών και 10% επί της αξίας των προσκομισθέντων στο εργοτάξιο δοκίμων υλικών).

3.2.2. Προ της είσπραξης των πιστοποιήσεων ο εργολάβος υποχρεούται να προσκομίσει τα κάτωθι δικαιολογητικά:

- α) Επίσημο τιμολόγιο καταβαλλομένου φόρου προστιθέμενης αξίας
- β) Βεβαίωση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας
- γ) Γραμμάτιο εισπράξεως της καταβολής του υπέρ του Δημοσίου φόρου εισοδήματος και κάθε πρόσθετο δικαιολογητικό που θα απαιτήσει η Υπηρεσία.

3.2.3. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταβάλει όλους ανεξαιρέτους τους νόμιμους φόρους, δασμούς και τις κρατήσεις υπέρ τρίτων που καθορίζονται με τις εκάστοτε διατάξεις που ισχύουν για τα έργα της ΕΥΑΘ Παγίων κατά την ημέρα της δημοπρασίας.

3.2.4. Εφόσον δεν έχουν περιέλθει στην Υπηρεσία αποτελέσματα δοκιμής υλικών από τα αρμόδια εργαστήρια (σκυρόδεμα, 3Α κλπ) γίνεται κράτηση από τον επιβλέποντα στην αξία της αντίστοιχης εργασίας ποσοστού 30%, η οποία αποδίδεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση των επιτυχών αποτελεσμάτων των δοκιμών στην επόμενη πιστοποίηση.

3.2.5. Δεν προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στον Ανάδοχο.

ΑΡΘΡΟ 3.3 Αναθεώρηση τιμών

Για την αναθεώρηση των τιμών θα εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις (άρθρο 54 του Ν. 3669/08).

Για τον τρόπο υπολογισμού του ποσού της αναθεώρησης καθορίζεται ότι:

3.3.1. Ως αφετηρία λαμβάνεται το τρίμηνο διενέργειας της δημοπρασίας (υποβολή προσφοράς), με δικαίωμα αναθεώρησης από το αμέσως επόμενο τρίμηνο για τις εργασίες που πραγματικά εκτελέσθηκαν μέσα στο προβλεπόμενο από το άρθρο 2.6 της παρούσας χρονοδιάγραμμα και σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

3.3.2. Κατά την εκτέλεση του έργου συντάσσεται πρακτικό διαχωρισμού εργασιών για κάθε αναθεωρητική περίοδο. Το πρακτικό αυτό θα υπογράφεται από την Υπηρεσία και τον ανάδοχο του έργου.

3.3.3. Ως αναθεωρητική περίοδος ορίζεται κάθε ημερολογιακό τρίμηνο σύμφωνα με τα ισχύοντα κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου με βάση τις σχετικές εγκυκλίους του ΥΠΕΧΩΔΕ.

3.3.4. Συντελεστές αναθεώρησης λαμβάνονται οι αντίστοιχοι των κωδικών άρθρων του τέως ΑΤΟΕ κ.λ.π., που αναφέρονται στα άρθρα του τιμολογίου της μελέτης.

ΑΡΘΡΟ 3.4 Νέες εργασίες

3.6.1. Αν παραστεί ανάγκη εκτέλεσης νέων εργασιών, θα εφαρμόζεται ανάλογα το άρθρο 57 του Ν 3669/08.

3.6.2. Η κοστολόγηση των εργασιών αυτών θα γίνεται όπως ορίζεται από την παράγραφο 6 του άρθρου 57 του Ν 3669/08 και γενικά τις ισχύουσες διατάξεις κατά τον χρόνο που εκτελείται το έργο.

3.6.3. Στις νέες τιμές θα εφαρμοσθεί η έκπτωση της προσφοράς. Επίσης θα προσαυξηθεί κατά το προβλεπόμενο εργολαβικό όφελος που στην προκειμένη περίπτωση είναι 28%.

ΑΡΘΡΟ 3.5 Τελικός λογαριασμός

Ο τελικός λογαριασμός εκδίδεται βάσει του πρωτοκόλλου οριστικής παραλαβής του έργου και της σχετικής εγκριτικής απόφασης αυτού. Τα παραπάνω στοιχεία αποτελούν

δικαιολογητικά για την έκδοση του εξοφλητικού λογαριασμού, αντίτυπα δε ή αντίγραφα αυτών επισυνάπτονται σε αυτόν. Πριν από την θεώρηση του τελικού λογαριασμού καθώς και όλων των ενδιάμεσων λογ/σμών ο ανάδοχος πρέπει να φέρει βεβαίωση του αρμόδιου Υποκαταστήματος του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ και λοιπών ταμείων ότι εξοφλήθηκαν όλες οι σχετικές με την εκτέλεση του έργου ασφαλιστικές εισφορές. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναφερόμενα στις διατάξεις του άρθρου 53 του Ν 3669/08.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 4.1 Επιμετρήσεις

4.1.1 Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση κατά την εκτέλεση των εργασιών να συντάσσει και να υποβάλει για έλεγχο λεπτομερή διαγράμματα των εγκαταστάσεων σε κάτοψη και σχηματική τομή, όπως εκτελούνται, επί των οποίων θα σημειώνονται οι διαστάσεις ή το βάθος των εκάστοτε εκτελουμένων τμημάτων είτε είναι εμφανή είτε αφανή.

4.1.2. Για τις αφανείς εργασίες που ενσωματώνονται στο έργο θα καταρτίζονται κατά τον χρόνο εκτέλεσής τους και ποτέ εκ των υστέρων, πρωτόκολλα αφανών εργασιών όπου θα βεβαιώνεται ότι αυτά εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις προδιαγραφές και την μελέτη, αλλιώς θα θεωρούνται άκυρα και οι εργασίες ότι δεν εκτελέστηκαν και συνεπώς δεν είναι δυνατόν να πιστοποιηθούν.

ΑΡΘΡΟ 4.2 Αυξομειώσεις εργασιών

Για τις αυξομειώσεις εργασιών θα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 57 του Ν. 3669/08.

Προκειμένου να εκτελεστούν εργασίες που δεν προβλέπονται στην εγκεκριμένη μελέτη συντάσσεται Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εργασιών (Α.Π.Ε.) ο οποίος θα συνοδεύεται από Πρωτόκολλο Κανονισμού Μονάδων Νέων Εργασιών (Π.Κ.Μ.Ν.Ε) σύμφωνα με το άρθρο 57 του Ν.3669/08.

Για την πληρωμή των διάφορων συμβατικών εργασιών θα εφαρμόζονται υποχρεωτικά απ' ευθείας οι σύνθετες τιμές του τιμολογίου, εφόσον υπάρχουν αυτές. Αποκλείεται να γίνει δεκτό από την υπηρεσία αίτημα του αναδόχου για την αναλυτική επιμέτρηση και πληρωμή των εργασιών, λόγω τοπικών δυσχερειών ή άλλων λόγων (κυκλοφοριακών κλπ).

Σε περίπτωση που απαιτηθούν επείγουσες πρόσθετες εργασίες, θα εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 56 του Ν.3669/08.

Ο Εργοδότης έχει το δικαίωμα να αυξομειώνει το Αρχικό Αντικείμενο της Εργολαβίας, το οποίο προέκυψε από το Διαγωνισμό κατά την απόλυτο κρίση του, εφόσον η αυξομείωση αυτή δεν έχει σαν συνέπεια την μεταβολή του και δεν αντίκειται στις ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

Η άσκηση του άνω δικαιώματος του Εργοδότη δεν στοιχειοθετεί οποιοδήποτε δικαίωμα του Αναδόχου για αποζημίωση, πέρα από την απόληψη του θετικού ή αρνητικού Εργολαβικού Ανταλλάγματος που αντιστοιχεί στη μεταβολή του Αρχικού Αντικειμένου της Εργολαβίας.

ΑΡΘΡΟ 4.3 Απολογιστικές εργασίες

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει και αναγκαίες απολογιστικές εργασίες όταν του δοθεί ειδική εντολή από την Υπηρεσία, χωρίς δε, την έκδοση της εντολής αυτής, δεν είναι νόμιμη η πληρωμή της δαπάνης των απολογιστικών εργασιών.

Για τις εργασίες που εκτελούνται απολογιστικά θα εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 55 του Ν. 3669/08.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΑΡΘΡΟ 5.1 Ποιότητα και τρόπος εκτέλεσης των εργασιών

- 5.1.1. Όλες οι εργασίες θα εκτελεσθούν σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης από ειδικευμένο προσωπικό κατά τρόπο άμεμπτο από τεχνική άποψη και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, τους όρους της σύμβασης γενικά και τις εντολές του αρμόδιου οργάνου της επίβλεψης του έργου. Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση κατά την εκτέλεση των έργων να εφαρμόζει επακριβώς τα εγκεκριμένα σχέδια της Υπηρεσίας. Εργασίες που εκτελούνται παραπάνω από αυτές που προβλέπονται από τα εγκεκριμένα σχέδια και τύπους, επιμετρούνται και πληρώνονται μόνο εάν έχει δοθεί για αυτό εγγράφως εντολή όπου θα αναγράφεται απαραίτητα και ο τρόπος πληρωμής τους. Η Υπηρεσία μπορεί να διατάξει την αντικατάσταση ή την άμεση απομάκρυνση των απειθών ή ανικάνων τεχνιτών, εργατών ή οποιουδήποτε άλλου από το προσωπικό του εργολάβου.
- 5.1.2. Για ελαττώματα που διαπιστώνονται κατά την διάρκεια των εργασιών και μέχρι την οριστική παραλαβή, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 60 του Ν 3669/08.
- 5.1.3. Για την ευθύνη του Αναδόχου για ελαττώματα που διαπιστώνονται μετά την οριστική παραλαβή, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα (Άρθρο 75 παρ.4 του Ν. 3669/08).

ΑΡΘΡΟ 5.2 Ποιότητα και προέλευση υλικών και έτοιμων προϊόντων

- 5.2.1. Ο Ανάδοχος είναι καθ' ολοκληρία υπεύθυνος για την εκλογή των υλικών, την χρησιμοποίηση αυτών και γενικά εκτέλεση της εργασίας κατά τους όρους της παρούσης, των οικείων Τεχνικών Προδιαγραφών και λοιπών εγκεκριμένων συμβατικών τευχών και σχεδίων. Τα υλικά και μηχανήματα γενικά που θα χρησιμοποιηθούν στην κατασκευή του Έργου θα είναι αρίστης ποιότητας και απολύτως σύμφωνα με τις Προδιαγραφές και τα συμβατικά δεδομένα της Εργολαβίας και θα πρέπει να έχουν εγκριθεί από την υπηρεσία σχετικά με την προέλευση, διαστάσεις, αντοχή, ποιότητα, εμφάνιση κλπ.
- 5.2.2. Όλα τα υλικά θα πρέπει να φέρουν απαραίτητα πιστοποιητικά ανάλογα με τον τόπο προέλευσής τους, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. οικ. 14097/757 Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης, Ανανταγωνιστικότητας, Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων (ΦΕΚ 3346/Β/14.12.2012) και με την αριθμ. Πρωτ. 5817/2¹ ΔΚΒΠ 364/Φ.20 Εγκυκλίου της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.
- 5.2.3 Για την πρόληψη τυχόν παρερμηνειών ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος πριν από την παραγγελία, να υποβάλλει για έγκριση στην υπηρεσία κατάσταση που να περιλαμβάνει τα ειδικά υλικά κατασκευής κλπ. που θα συνοδεύεται από αντίστοιχα τεχνικά στοιχεία του κατασκευαστή τους, ώστε να αποδεικνύεται κατ' ένδειξη ότι τα είδη που θα παραγγελθούν συμφωνούν με τις Τεχνικές

Προδιαγραφές του Έργου. Επίσης θα παραδώσει στην υπηρεσία δείγματα υλικών τα οποία πρόκειται να συμπεριλάβει στο έργο, πριν παραγγελθούν τα αντίστοιχα υλικά κλπ. Όταν δεν υπάρχουν δείγματα θα υποβάλλονται πιστοποιητικά δοκιμών. Τα κατατιθέμενα δείγματα πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικά για όλη την αποστολή, και τα υλικά δεν θα χρησιμοποιηθούν πριν εγκριθούν τα δείγματα.

Υποχρέωση του Αναδόχου είναι να εκτελεί δοκιμαστικές εφαρμογές κατασκευών, με εντολή της υπηρεσίας χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή και να αποξηλώνει αυτές μετά την εκπλήρωση του σκοπού τους.

- 5.2.4. Η έγκριση των ειδών αυτών από την υπηρεσία δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από τις ευθύνες του και την υποχρέωση τα είδη που θα εγκαταστήσει να είναι, και να αποδειχθεί κατά τις δοκιμές και παραλαβές των εγκαταστάσεων ότι είναι, σύμφωνα με τις Τεχνικές Προδιαγραφές και τις απαιτήσεις του έργου, και τον προορισμό του.
- 5.2.5. Οποιαδήποτε καθυστέρηση προκύψει από τυχόν εσφαλμένη εκλογή ειδών από τον Ανάδοχο, απόρριψή τους από την υπηρεσία και εκλογή νέων ειδών δεν θα αποτελεί λόγο για τον Ανάδοχο να ζητήσει παράταση της συμβατικής προθεσμίας αποπεράτωσης του Έργου.
- 5.2.6. Η υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει κάθε υλικό ή μηχανήμα που κατά την κρίση της δεν είναι σύμφωνο με τις προδιαγραφές ή που δεν είναι σύμφωνο με τα εγκριθέντα δείγματα. Θα μπορεί να παραπέμπει τα υλικά ή μηχανήματα για εργαστηριακό έλεγχο με μέριμνα και δαπάνες του Αναδόχου.
- 5.2.7. Όλα τα υλικά θα συνοδεύονται από τα απαραίτητα πιστοποιητικά τα δε μηχανήματα θα συνοδεύονται από πιστοποιητικά ελέγχου του κατασκευαστή.
- 5.2.8. Οι παραγγελίες των υλικών και μηχανημάτων θα γίνονται έγκαιρα.
- 5.2.9. Σε περίπτωση που ο Εργοδότης παραδώσει στον Ανάδοχο υλικά ή μηχανήματα απαιτούμενα για την εκτέλεση των Έργων, ο Εργολάβος δεν δικαιούται κανένα ποσοστό για Γενικά Έξοδα και Όφελος αυτού επί της αξίας τους, ούτε αποζημίωση για δαπάνες αποθήκευσης και φύλαξης των υλικών αυτών.
- 5.2.10 Ο Ανάδοχος δεν φέρει καμία ευθύνη για την κακή ποιότητα ή ακαταλληλότητα των υλικών που παραδίδονται σε αυτόν από τον εργοδότη εφόσον έγκαιρα το αναφέρει εγγράφως.
- 5.2.11 Τα παραπάνω υλικά παραδίνονται από τον Εργοδότη στον Ανάδοχο με Πρωτόκολλο. Μετά την παραλαβή τους από τον Ανάδοχο αυτός φέρει όλους τους κινδύνους και αμέριμνα την ευθύνη για κάθε βλάβη, ζημιά ή απώλεια που τυχόν θα συμβούν στα υλικά αυτά, από οποιονδήποτε λόγο ή αιτία, πλην ανωτέρας βίας.

ΑΡΘΡΟ 5.3 Αρτιότητα κατασκευών

- 5.3.1. Ο καθορισμός από τα σχέδια της μελέτης και τις οδηγίες της τεχνικής περιγραφής και των ειδικών προδιαγραφών των επί μέρους στοιχείων για την εκτέλεση των εργασιών (τρόπος εκτέλεσης κατασκευών, επί μέρους διαστάσεις κλπ) δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από την υποχρέωση να πάρει κάθε μέτρο για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση των διαφόρων ειδών κατασκευών, που συνθέτουν κάθε επιφάνεια ή χώρο ή λειτουργία.
- 5.3.2. Για την εφαρμογή των παραπάνω όρων διευκρινίζεται ότι, έστω και εάν δεν ορίζεται κάτι από τα σχέδια λεπτομερειών, ή από τα άλλα στοιχεία της

εργολαβίας, ή τέλος από τις οδηγίες ή διαταγές της Υπηρεσίας, κάθε απλό ή σύνθετο τμήμα του έργου (όπως π.χ. τοίχοι, διαχωριστικά, κατώφλια, επιχρίσματα, κιγκλιδώματα, επιστρώσεις κλπ) πρέπει να είναι άρτιο, ως προς την άμεση σύνδεσή του με τα υπόλοιπα (εσωτερικά ή γειτονικά) τμήματά του. Το αυτό ισχύει όσον αφορά και την αρτιότητα και την λειτουργικότητα των διαφόρων Η/Μ εγκαταστάσεων.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί κάποια παράλειψη ή ελάττωμα της κατασκευής, ο ανάδοχος υποχρεούται στην συμπλήρωση ή επανόρθωση στον χρόνο που θα ορίζει η Υπηρεσία, αλλιώς η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να εκτελέσει αυτό σε βάρος και για λογαριασμό του, άνευ ετέρου και με τιμή που θα ζητήσει ο νέος κατασκευαστής. Γενικά ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 60 του Ν. 3669/08 .

ΑΡΘΡΟ 5.4 Ποιοτικός έλεγχος

5.4.1. Πέρα από τις επί μέρους δοκιμές και ελέγχους που εκτελεί κατά την πορεία του έργου ο ανάδοχος για λογαριασμό του, η υπηρεσία ασκεί ελέγχους και δοκιμές όποτε κρίνει σκόπιμο για να διαπιστωθεί η τήρηση των κριτηρίων αποδοχής των προδιαγραφών για εργασίες, υλικά, κατασκευές και παντός είδους εγκαταστάσεις.

Για τις δοκιμές και ελέγχους που θα εκτελούνται σε εργαστήρια της εκλογής της υπηρεσίας (κρατικά εργαστήρια, αναγνωρισμένα ιδιωτικά εργαστήρια κλπ.) οι σχετικές δαπάνες θα καταβάλλονται από τον ανάδοχο.

Σε περίπτωση που από τον Ποιοτικό Έλεγχο προκύπτουν αποτελέσματα που δεν ικανοποιούν τις απαιτήσεις των προδιαγραφών, θα κινείται η διαδικασία απόρριψης πλημμελών εργασιών.

5.4.2. Αυτονόητο θεωρείται ότι όλα τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση των εργασιών, θα είναι άριστης ποιότητας και θα υπόκεινται σε Ποιοτικό Έλεγχο για να διαπιστωθεί ότι είναι σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τους όρους της Δημοπρασίας.

Ο Ποιοτικός Έλεγχος του Έργου ουδόλως απαλλάσσει τον Ανάδοχο από την ευθύνη γιατί αυτός είναι ο μοναδικός και εξ ολοκλήρου υπεύθυνος για την ποιότητα και το δόκιμο των υλικών και εργασιών.

5.4.3. Για τις δοκιμές του Ποιοτικού Ελέγχου η δειγματοληψία θα γίνεται από την υπηρεσία κατ' αντιπαράσταση με εκπρόσωπο του Αναδόχου και θα συντάσσεται Πρακτικό Δειγματοληψίας.

Ειδικότερα, η συχνότητα και ο αριθμός των απαιτούμενων ελέγχων, έχει ως εξής: Η επίτευξη του απαιτούμενου βαθμού συμπύκνωσης θα εξακριβώνεται με εργαστηριακές εξετάσεις όπως καθορίζονται στις Τεχνικές Προδιαγραφές οδοποιίας και ανά 1.000 m³ συμπυκνωμένου όγκου και οπωσδήποτε μιας (1) σε κάθε επιμέρους τμήμα του Έργου για την εξακρίβωση της συμπύκνωσης που έχει επιτευχθεί. Η στρώση λήψεως δοκιμίων συμπύκνωσης επίχωσης θα βρίσκεται σε βάθος 1,00 έως 0,30m από την επιφάνεια του εδάφους. Η επίβλεψη, πάντως, έχει το δικαίωμα και μετά το πέρας των εργασιών να προσδιορίζει θέση και βάθος λήψης νέων δοκιμίων επίχωσης.

Το ίδιο ισχύει και για τα δοκίμια συμπύκνωσης βάσης οδοστρώματος από 3Α πάχους 10cm.

Τα δείγματα θα λαμβάνονται στο ύψος μιας συγκεκριμένης στρώσης, η οποία θα καθορίζεται από την επίβλεψη, οπωσδήποτε πριν από την κατασκευή της επόμενης στρώσης.

Για σκυρόδεμα κατασκευής φρεατίων, σε ποσοστό κατ' ελάχιστο ένα πλήρη έλεγχο ανά 15 φρεάτια.

Για σκυροδέματα εγκιβωτισμού αγωγών σε ποσοστό κατ ελάχιστο έναν πλήρη έλεγχο ανά 80 κυβικά μέτρα.

Επίσης, ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να ελέγξει σύμφωνα με τις προδιαγραφές το ασφαλικό σκυρόδεμα που χρησιμοποιείται για την κατασκευή ασφαλικών ταπήτων υλικά και εργασία σε ποσοστό τουλάχιστον μία πλήρη εξέταση ανά 500 τετραγωνικά μέτρα κάθε στρώσεως τάπητος.

Επίσης, ελέγχεται και η καταλληλότητα και η κοκκομετρική διαβάθμιση του θραυστού υλικού 3Α (Π.Τ.Π.0155).

Καθορίζεται ότι οι παραπάνω δειγματοληψίες θα γίνονται οπουδήποτε και σε θέσεις που παρουσιάζουν την πιο δυσμενή εικόνα για την ποιότητα του έργου. Στη συνέχεια αφού θα συσκευάζονται κατάλληλα τα δείγματα, θα αποστέλλονται με μέριμνα της υπηρεσίας στα εργαστήρια επιλογής της για την εκτέλεση των εργαστηριακών ελέγχων και δοκιμών.

Για τις μεταφορές αυτές ο Ανάδοχος θα διαθέτει κατάλληλο μεταφορικό μέσο.

Σε περιπτώσεις, όπου η επίβλεψη παρακολούθησε την έντεχνη κατασκευή, είναι δυνατόν να μη γίνουν ορισμένοι έλεγχοι πάντα σύμφωνα με την απόλυτη κρίση της επίβλεψης.

Σε περίπτωση ακαταλληλότητας υλικών, μηχανημάτων ή εγκαταστάσεων εν γένει ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 60 του Ν 3669/08.

ΑΡΘΡΟ 5.5 Δοκιμές εγκαταστάσεων

5.5.1. Ο Ανάδοχος θα εγκαταστήσει κοντά σε κάθε μηχάνημα, συσκευή όργανο κλπ. ενδεικτική πινακίδα οδηγιών λειτουργίας και συντήρησης που να αναγράφει την ονομασία τους, τους απαιτούμενους χειρισμούς για την λειτουργία και τις εργασίες συντήρησης καθώς και τα προτεινόμενα υλικά συντήρησης.

5.5.2. Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται αμέσως μετά την ολική περάτωση των εργασιών, να κάνει με δικά του μέσα, όργανα και δαπάνες τις απαιτούμενες δοκιμές όλων ανεξαιρέτως των εγκαταστάσεων και κατασκευών, που είναι απαραίτητες, κατά τους οικείους Κανονισμούς, τους Κανόνες της Επιστήμης και τέχνης. Οι δοκιμές αυτές θα επαναλαμβάνονται μέχρι πλήρους ικανοποίησης των απαιτητών αποτελεσμάτων τους, οπότε και θα συντάσσεται Πρωτόκολλο Δοκιμών που θα υπογράφεται από τον επιβλέποντα μηχανικό και τον ανάδοχο και θα αποτελεί ιδιαίτερο κεφάλαιο στο Πρωτόκολλο Προσωρινής Παραλαβής.

5.5.3. Αν κατά την εκτέλεση των δοκιμών διαπιστωθεί βλάβη, ανεπάρκεια, μειονέκτημα, ελάττωμα, κακή ποιότητα υλικών κλπ., των κατασκευών και εγκαταστάσεων ολόκληρων ή τμήματός τους, ο Ανάδοχος υποχρεώνεται σε άμεση επισκευή συμπλήρωση, αποκατάσταση, αναπλήρωση ή και πλήρη αντικατάσταση και στη συνέχεια επανάληψη των Δοκιμών μέχρις ότου τα αποτελέσματα κριθούν ικανοποιητικά από την επίβλεψη. Εδώ τονίζεται, ότι η ευθύνη του Αναδόχου έγκειται στην εκτέλεση των εργασιών όχι μόνο με τρόπο σύμφωνο με τις απαιτήσεις των προδιαγραφών αλλά και κατά τρόπο που διασφαλίζει το τελικό

αποτελέσματά της καλής λειτουργίας των εγκαταστάσεων και την άριστη εκπλήρωση του προορισμού του έργου.

5.5.4. Οι δοκιμές θα εκτελούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς, τις προδιαγραφές και τις οδηγίες της υπηρεσίας.

5.5.5. Κατά τον χρόνο της εγγύησης ο Ανάδοχος οφείλει να επιθεωρεί κατά κανονικά χρονικά διαστήματα τις εγκαταστάσεις, να τις συντηρεί και να τις διατηρεί σε άριστη κατάσταση, χωρίς πρόσθετη αμοιβή για αυτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΠΕΡΑΙΩΣΗ ΕΡΓΟΥ – ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ – ΑΡΧΕΙΟ ΕΡΓΟΥ

ΑΡΘΡΟ 6.1 Ημερολόγιο – Αποτύπωση – Μητρώο

Ημερολόγιο του Έργου: Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί ανελλιπώς διπλότυπο ημερολόγιο του έργου, το οποίο θα ενημερώνεται καθημερινά ενυπόγραφα απ' αυτόν, σύμφωνα με τις οδηγίες της Επίβλεψης. Με την ολοκλήρωση κάθε βασικού τμήματος του έργου το πρωτότυπο του ημερολογίου θα παραδίδεται στον επιβλέποντα ή στο αρμόδιο όργανο της επίβλεψης. Τα φύλλα που αντιστοιχούν σε κάθε τέτοιο τμήμα θα κατατίθενται τμηματικά μετά την περαίωση του έργου στο φάκελο του έργου ως συνοδευτικό του αρχείου αυτού. Τα πρωτότυπα φύλλα του ημερολογίου, αφού υπογραφούν, επιστρέφονται στον Ανάδοχο.

Ο Ανάδοχος κατασκευής, είναι υποχρεωμένος να συντάξει και να υποβάλει στην Υπηρεσία με δικές του δαπάνες μετά την ολοκλήρωση των εργασιών το Μητρώο του έργου.

Το Μητρώο του έργου, θα πρέπει να περιλαμβάνει απαραίτητα τα παρακάτω:

- Το ημερολόγιο του έργου.
- Πλήρη σειρά των σχεδίων του έργου με τις διαστάσεις όπως τελικά εφαρμόστηκαν και που ενδεικτικά και όχι περιοριστικά θα πρέπει να περιλαμβάνουν, οριζοντιογραφία, μηκοτομή, διατομές των σκαμμάτων (με ανάλυση της διαμόρφωσης κάθε στρώσης, καθώς και των στρώσεων κατά τμήματα οδοστρωμάτων), όψεις, κατόψεις, τομές, λεπτομέρειες σε κατάλληλες κλίμακες των λοιπών έργων ή επί μέρους έργων, που θα αποδίδουν τη θέση, τη μορφή, τυχόν ειδικά τεχνικά χαρακτηριστικά τους, καθώς και τις συνθήκες λειτουργικότητας τους. Τα παραπάνω σχέδια θα πρέπει να υποβάλλονται και για τα κάθε είδους συναφή και συμπληρωματικά έργα. Έτσι, στην περίπτωση έργων εγκατάστασης αγωγών, απαιτούνται να υποβληθούν σχέδια, διάβασης γεφυρών, οχετών, τοίχων αντιστήριξης, διατρήσεων (μικροσηράγγων), δομικών και Η/Μ έργων εγκαταστάσεων, θέσεων μονίμων οργάνων μέτρησης, και λοιπών επί μέρους έργων που περιλαμβάνονται και συμπληρώνουν το όλο έργο. Όλα τα ανωτέρω στοιχεία θα παραδοθούν και σε ψηφιακή μορφή, σύμφωνα με τις οδηγίες της υπηρεσίας.
- Η αποτύπωση του έργου πρέπει να παραδοθεί πριν από την Τελική Επιμέτρηση του έργου.
- Τεύχος στοιχείων υψομετρικών αφετηριών με ενδεικτικά σχέδια της θέσης τους.

- Τεύχος συνοπτικής παρουσίασης όλων των ερευνών πεδίου και εργαστηρίων (γεωτεχνικές έρευνες, γεωλογικές έρευνες και μελέτες, κλπ.) κλπ..
- Τεύχος για όλες τις δοκιμές και διαδικασίες Ποιοτικού Ελέγχου με αντίγραφα όλων των αντίστοιχων πιστοποιητικών που έχουν εκδοθεί (Οίκων Ποιοτικού Ελέγχου εξωτερικού, ΟΠΕ του έργου, άλλων εργαστηρίων, κλπ.) σύμφωνα με τους Ειδικούς Όρους Δημοπράτησης. Ειδικότερα θα περιλαμβάνονται και όλοι οι έλεγχοι λειτουργίας των δικτύων και Η/Μ εγκαταστάσεων.
- ΣΑΥ – ΦΑΥ
- Φάκελο εγγυήσεων εξοπλισμού και εργασιών.
- Σύνολο αδειών που τυχόν εκδόθηκαν κατά τη Σύμβαση και την κείμενη Νομοθεσία: Π.χ. Δήμοι, Πολεοδομίας, ΔΕΗ, ΟΤΕ, Νομαρχία, Αστυνομία κλπ..

Παράλειψη υποβολής του Μητρώου του έργου θεωρείται ουσιώδες ελάττωμα του έργου.

Τέλος, το κάθε Π.Π.Α.Ε. που συνοδεύεται από τις επιμέρους επιμετρήσεις θα πρέπει να συνοδεύεται και από τα αντίστοιχα σχέδια των κατασκευασμένων έργων.

ΑΡΘΡΟ 6.2 Προσωρινή παραλαβή – χρόνος εγγυήσεως – οριστική παραλαβή

Για την προσωρινή και οριστική παραλαβή, το χρόνο της υποχρεωτικής συντήρησης των έργων, ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 73, 74, και 75 του Ν. 3669/08. Λόγω της φύσεως του έργου κάθε αυτοτελές τμήμα μόλις αποπερατωθεί μπορεί να τίθεται σε χρήση από την υπηρεσία χωρίς να απαιτείται η διενέργεια διοικητικής παραλαβής (άρθρο 72 του Ν. 3669/08).

Για την βεβαίωση περάτωσης του έργου ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 71 του Ν 3669/08.

Για τη διοικητική παραλαβή για χρήση ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 72 του Ν. 3669/08.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

ΑΡΘΡΟ 7.1 Ασφαλίσεις του έργου

Ο Ανάδοχος, εκτός από τις υποχρεώσεις και ευθύνες που προκύπτουν από την σύμβαση, υποχρεούται με δική του δαπάνη να συνομολογήσει τις παρακάτω ασφαλίσεις, τις οποίες πρέπει να διατηρεί σε πλήρη ισχύ μέχρι την έγκριση του πρωτοκόλλου της οριστικής παραλαβής.

7.1.1. Ασφάλιση Προσωπικού

Η ασφάλιση του προσωπικού του αναδόχου και των υπεργολάβων αυτού θα γίνεται σύμφωνα με όλες τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας (ασφάλιση στο Ι.Κ.Α. και λοιπούς οργανισμούς κύριας και επικουρικής ασφάλισης κατά περίπτωση).

7.1.1.1. Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται όπως, εκτός από τις καταβαλλόμενες κάθε φορά νόμιμες εισφορές στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ) και τους άλλους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, τις καθοριζόμενες από τους παραπάνω Οργανισμούς, επί των μισθών και ημερομισθίων του προσλαμβανομένου

απ'αυτόν εργατοτεχνικού προσωπικού και κάθε φύσεως απασχολούμενου στα έργα προσωπικού του, να μεριμνά για την τακτική μισθοδοσία του πιο πάνω προσωπικού του και των κάθε φύσεως εισφορών και κρατήσεων που βαρύνουν τον εργαζόμενο, ευθυνόμενος σε κάθε περίπτωση παραλείψεως και υποχρεούμενος στην καταβολή των εισφορών με δικές του δαπάνες χωρίς καμία επιβάρυνση του κυρίου του έργου.

7.1.1.2 Για την εξόφληση του τελικού (εξοφλητικού) λογαριασμού, ο Ανάδοχος υποχρεώνεται να προσκομίσει στην Υπηρεσία βεβαίωση τελικής εκκαθάρισης του Ι.Κ.Α.

7.1.2. Ασφάλιση Αστικής Ευθύνης Αναδόχου και Εργοδότη (Ν.3669/08 άρ. 45 παρ.4)

Με την ασφάλιση αυτή θα καλύπτεται πλήρως η αστική ευθύνη του αναδόχου και του Εργοδότη για πληρωμή αποζημίωσης σε τρίτους λόγω σωματικών βλαβών, συμπεριλαμβανομένης και της ψυχικής οδύνης ή ηθικής βλάβης και υλικών ζημιών προξενούμενων κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών κατασκευής του έργου.

Η ασφάλιση όπως Αστικής Ευθύνης θα επεκτείνεται και κατά την περίοδο συντήρησης (χρόνο εγγύησης 15 μηνών) του έργου με όρια ασφάλισης το 20% των αντίστοιχων ποσών που ισχύουν κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο πρέπει να περιλαμβάνονται όροι όπως:

7.1.3. Συνασφάλιση εργοδότη

7.1.3.1. Η ασφαλιστική εταιρία θα υποχρεούται σε παρέμβαση και απομάκρυνση οιασδήποτε αγωγής εγειρόμενης κατά του Αναδόχου, του εργοδότη, της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, των μελετητών, επιβλεπόντων και συμβούλων του εργοδότη και του προσωπικού αυτών, θα καταβάλει δε με δαπάνες της κάθε εγγύηση για την άρση τυχόν κατασχέσεων.

7.1.3.2. Ο εργοδότης, οι σύμβουλοί του, η Διευθύνουσα Υπηρεσία, οι μελετητές και το εν γένει προσωπικό και οι συνεργάτες τους θα θεωρούνται τρίτα πρόσωπα.

7.1.3.3. Θα καλύπτεται και εκ του άρθρου 922 ΑΚ απορρέουσα ευθύνη όλων των παραπάνω προσώπων.

7.1.3.4. Ο Εργοδότης και ο Ανάδοχος θα είναι συνασφαλιζόμενοι, η δε ασφαλιστική εταιρία θα παραιτείται των δικαιωμάτων αναγωγής κατά των προσώπων αυτών, της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, των μελετητών, συνεργατών και του προσωπικού τους.

7.1.3.5. Την ασφαλιστήρια αποζημίωση θα δικαιούται να εισπράττει μόνο ο εργοδότης.

7.1.4. Ασφάλιση έργου κατά παντός κινδύνου.

Με την ασφάλιση αυτή θα καλύπτεται η ολική ζημιά η οποία μπορεί να προξενηθεί στο έργο από οποιοδήποτε γεγονός ή αιτία.

Το ελάχιστο όριο της ασφαλιστικής κάλυψης θα είναι ίσο προς το ποσό του προϋπολογισμού της μελέτης (μη συμπεριλαμβανομένου του κονδυλίου για Αναθεώρηση και του ΦΠΑ), δηλαδή ίσο με 4.129.362,24 ευρώ.

Η σύναψη όλων των παραπάνω ασφαλίσεων θα γίνεται από αναγνωρισμένη και έχουσα τα αντίστοιχα προσόντα ασφαλιστική εταιρία που λειτουργεί νομίμως στην

Ελλάδα, εγκρινόμενη από την Προϊστάμενη Αρχή μετά από εισήγηση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Σε όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια θα υπάρχει ο όρος σύμφωνα με τον οποίο το ασφαλιστήριο συμβόλαιο δεν δύναται να ακυρωθεί, τροποποιηθεί ή λήξει πριν από την έγκριση του πρωτοκόλλου οριστικής παραλαβής του έργου.

Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο θα πρέπει να υποβληθεί από τον ανάδοχο στον κύριο του έργου, το αργότερο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης, μαζί με την απόδειξη πληρωμής της πρώτης δόσης των ασφαλιστρών, ύστερα από την έγκριση της υπηρεσίας για τα ποσά και όρια των ασφαλιστικών καλύψεων και τον χρόνο ισχύος της κάλυψης.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται κάθε στιγμή να είναι σε θέση να παραδώσει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία την υπεύθυνη δήλωση ή βεβαίωση των ασφαλιστικών εταιριών για τη σύναψη και διατήρηση σε ισχύ των ανωτέρω ασφαλίσεων.

Οι παραπάνω ασφαλίσεις δεν απαλλάσσουν, ούτε περιορίζουν τις συμβατικές ευθύνες και υποχρεώσεις του αναδόχου, ο οποίος παραμένει υπεύθυνος για κάθε ποσό αποζημίωσης προς τρίτους, πέραν του ανωτάτου ποσού ασφαλίσεως, όπως και για τις εξαιρέσεις, περιορισμούς, προνόμια, εκπτώσεις, κ.λπ., που αναφέρονται στα ασφαλιστήρια όπως επίσης και για κάθε άλλη ζημιά ή βλάβη στο έργο, πέραν από το ασφαλιζόμενο ποσό.

7.1.5. Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο.

1. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο, ώστε να εξαλείφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά την φάση κατασκευής του έργου: ΠΔ 305/96 (αρ. 7-9), Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.7), Ν. 3850/10** (αρ. 42).

2. Στα πλαίσια της ευθύνης του, ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να εκπονεί κάθε σχετική μελέτη (στατική ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κλπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα.

β. Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ : ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27-11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου.

γ. Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει / εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 1073/81 (αρ. 111), ΠΔ 305/96 (αρ.10,11), Ν.3850/10 (αρ. 42- 49).

* Η έννοια του εργοταξίου ορίζεται στο άρθρο 2 παρ.1 σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

** Ο Ν.3850/10 Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων άρ. δεύτερο, καταργεί διατάξεις που ρυθμίζονται από αυτόν όπως διατάξεις των : Ν.1568/85, ΠΔ 294/88, ΠΔ 17/96, κλπ.

3. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα της παρ. 2, ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα:

3.1 Εκ των προτέρων γνωστοποίηση - Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) - Φάκελος Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ) και συγκεκριμένα :

α. Να διαβιβάσει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια : ΠΔ 305/96 (αρ 3 παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

β. Να ακολουθήσει τις υποδείξεις / προβλέψεις των ΣΑΥ-ΦΑΥ τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (αρ.3 παρ.8) και την ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/2001 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

γ. Να αναπτύξει, να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλήψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με την μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κλπ (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας, οργάνωση, εξοπλισμός, κλπ).

δ. Να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.9) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

ε. Να τηρήσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.10) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.)ΥΠΕΧΩΔΕ και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

στ. Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ).

Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Αντίστοιχα ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

1. Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.5-7) και στις ΥΑ : ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρ.3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

2. Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.4), όταν :

α. Απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλ. όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή.

β. Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους :

Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παράρτημα ΙΙ).

γ. Απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

δ. Για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ,ΦΑΥ) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 εδάφιο α΄ του Ν 4030/2011 (ΦΕΚ 249/Α/25-11-2011) και την αρ. πρωτ. 10201/27-3-2012 εγκύκλιο του Ειδ. Γραμματέα του Σ.ΕΠ.Ε.

3. Ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου : ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ. 433/2000 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ, η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 αρ. (73 και 75).

4. Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.11) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

5. Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του Σ ΑΥ και την κατάρτιση του ΦΑΥ περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

3.2 Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας - τήρηση στοιχείων ασφαλείας και υγείας

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (αρ.8 παρ.1 και αρ.12 παρ.4).

β. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρ.8 παρ.2 και αρ. 4 έως 25).

γ. Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες.

Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον ανάδοχο και αντίγραφο της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής : Ν.3850/10 (αρ.9).

δ. Σ τα πλαίσια των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των : τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων :

1. Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία,

συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους Ν.3850/10 (αρ.43 παρ. 1 α και παρ.3-8).

2. Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας Ν.3850/10 (αρ.14 παρ.1 και αρ.17 παρ.1).

Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών.

Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σελιδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (Ν 3850/10 αρ.20 παρ.4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του Ν.3850/10.

Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.

3. Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2β).

Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας.

Ο ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2α).

4. Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2γ).

5. Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου Ν 3850/10 (αρ.18 παρ.9).

3.3 Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.14) σε συνδυασμό με την Υ.Α 130646/1984 του (τ.) Υπουργείου Εργασίας.

Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α, από τις κατά τόπους Δ/σεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχ/κούς του αναδόχου και της Δ/νουσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για την διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ό,τι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.113), Ν.1396/83 (αρ. 8) και την Εγκύκλιο 27 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ με αρ.πρωτ. ΔΕΕΠΠ/208 /12-9-2003.

3.4 Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολογίου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Για την πιστή εφαρμογή του ΣΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το ΗΜΑ.

Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο Η.Μ.Α. κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ.

Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

4. Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο.

4.1 Προετοιμασία εργοταξίου - Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφάλειας και υγείας :

α. Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περιφράξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περιφράξη των επικίνδυνων θέσεων : ΠΔ 105/95, ΠΔ 305//96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α, παρ. 18.1).

β. Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπαρχόντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-79), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β, τμήμα II, παρ.2).

γ. Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κλπ) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών : Π Δ 1073/81 (αρ.92 - 95), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.6).

δ. Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως : κατάρτιση σχεδίου διαφυγής - διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη - αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κλπ. :

ΠΔ 1073/81 (αρ. 92-96), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.3, 4, 8-10), Ν.3850/10 (αρ.30, 32, 45).

ε. Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.109,110), Ν.1430/84 (αρ.17,18), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παράρτ. IV μέρος Α, παρ.13, 14).

στ. Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως : προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, κλπ, εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του :

Π.Δ. 1073/81(αρ.102-108), Ν.1430/84 (αρ.16-18), ΚΥΑ Β.4373/1205/93 και οι τροποπ. αυτής ΚΥΑ 8881/94 και Υ.Α. οικ.Β.5261/190/97, Π.Δ. 396/94, Π.Δ. 305/96 (αρ.9,παρ.γ).

4.2 Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση - εκφόρτωση – εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κλπ

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου, σύμφωνα με :

- Την Υ.Α αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16-2-2011 του τ.ΥΠΥΜΕΔΙ:

«Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχος 7)

- Τη ΚΥΑ αριθ.6952/14-2-2011 του τ.ΥΠΕΚΑ και τ.ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών »

- Τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας : Ν.2696/99 (αρ. 9 – 11 και αρ.52) και την τροπ. αυτού : Ν.3542/07 (αρ. 7-9 και αρ.46).

β. Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου : Ν. 2696/99 (αρ. 47 , 48) και η τροπ. αυτού: Ν. 3542/07 (αρ.43,44).

γ. Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-84), ΠΔ 305/96 (αρ.8.δ και αρ.12,παρ.ΙVμέρος Α, παρ.2), Ν.3850/10 (αρ. 31,35).

δ. Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοίβασης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων : ΠΔ 216/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.85-91), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.8), ΠΔ 305/96 [αρ. 8 (γ, ε, στ, ζ) και αρ.12 παρ. ΙV μέρος Α παρ.11 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4], Ν.2696/99 (αρ.32) και η τροπ. αυτού : Ν. 3542/07 (αρ.30).

ε. Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν :

α) κραδασμούς : ΠΔ 176/05, β) θόρυβο : ΠΔ 85/91, ΠΔ 149/06, γ) προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων : ΠΔ 397/94, δ) προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες :

Ν.3850/10 (άρ. 36-41), ΠΔ 82/10.

4.3 Μηχανήματα έργων / Εξοπλισμοί εργασίας - αποδεικτικά στοιχεία αυτών.

Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων ΠΔ 304/00 (αρ.2).

ΕΥΑΘ Α.Ε.

Δ/ση Τεχνικών Έργων
Τμήμα Μελετών

ΈΡΓΟ: «Αποχέτευση Ακαθάρτων Περιοχής 'Ανωθεν
Εσωτερικής Περιφερειακής Οδού
του Δήμου Κορδελιού - Ευόσμου»

α. Ο ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και τον χειρισμό των μηχανημάτων (χωματοσυγκριτών και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικριώματα, φορητές κλίμακες, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.17, 45-74), Ν 1430/84 (αρ.11-15), ΠΔ 31/90, ΠΔ 499/91, ΠΔ 395/94 και οι τροπ. αυτού: ΠΔ 89/99, ΠΔ 304/00 και ΠΔ 155/04, ΠΔ 105/95 (παραρτ. ΙΧ), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙI παρ.7 - 9), ΚΥΑ 15085/593/03, ΚΥΑ αρ.Δ13ε/4800/03, ΠΔ 57/10, Ν.3850/10 (αρ. 34, 35).

β. Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙI, παρ.7.4 και 8.5) και το ΠΔ 304/00 (αρ.2), πρέπει να συνοδεύονται από τα εξής στοιχεία :

1. Πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας

2. Άδεια κυκλοφορίας

3. Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.

4. Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης)

5. Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙI, παρ. 8.1.γ και 8.2) και το ΠΔ 89/99 (παραρτ. ΙI, παρ.2.1).

Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει τον χειριστή.

6. Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση - εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το ΠΔ 89/99 (αρ. 4α παρ.3 και 6).

7. Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με την ΚΥΑ 15085/593/03 (αρ.3 και αρ.4. παρ.7).

5.Νομοθετήματα που περιέχουν πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο, τα οποία τηρούνται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, πέρα από τα προαναφερόμενα, πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας, κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Τα εν λόγω απαιτούμενα μέτρα αναφέρονται στα παρακάτω νομοθετήματα :

5.1 Κατεδαφίσεις :

Ν 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.18 -33, 104), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.7), ΥΑ 31245/93, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Υ.Α. 3009/2/21-γ/94, Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙI, παρ.11), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού ΠΔ 2/06, ΠΔ 212/06,ΥΑ 21017/84/09.

5.2 Εκσκαφές (θεμελίων, τάφρων, φρεάτων, κλπ), Αντιστηρίξεις :

Ν. 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.2-17, 40-42), ΥΑ αρ. 3046/304/89 (αρ.8-ασφάλεια και αντοχή κτιρίων, παρ.4), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού :

ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 10).

5.3 Ικρίωματα και κλίμακες, Οδοί κυκλοφορίας – ζώνες κινδύνου, Εργασίες σε ύψος, Εργασίες σε στέγες.

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.34-44), Ν.1430/84 (αρ. 7-10), ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΠΔ 155/04, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.ΙV μέρος Α παρ.1, 10 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4-6,14).

5.4 Εργασίες συγκόλλησης, οξυγονοκοπής & λοιπές θερμές εργασίες

ΠΔ 95/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.96, 99,104, 105), ΠΔ 70/90 (αρ.15), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), Πυροσβεστική Διάταξη 7 Απόφ.7568 Φ.700.1/96, ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99.

5.5 Κατασκευή δομικών έργων (κτίρια, γέφυρες, τοίχοι αντιστήριξης, δεξαμενές, κλπ.)

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.26- 33, αρ.98), ΥΑ 3046/304/89, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 12).

5.6 Προετοιμασία και διάνοιξη σηράγγων και λοιπών υπογείων έργων.

(Σήραγγες κυκλοφορίας οχημάτων, αρδευτικές σήραγγες, υπόγειοι σταθμοί παραγωγής ενέργειας και εργασίες που εκτελούνται στα υπόγεια στεγασμένα τμήματα των οικοδομικών ή άλλης φύσης έργων και σε στάθμη χαμηλότερη των 6.00 μ. κάτω από την επιφάνεια της γης.)

Ν.495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 225/89, ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. ΙΙΙ), ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.10).

5.7 Καταδυτικές εργασίες σε Λιμενικά έργα

(Υποθαλάσσιες εκσκαφές, διαμόρφωση πυθμένα θαλάσσης, κατασκευή προβλήτας κλπ με χρήση πλωτών ναυπηγημάτων και καταδυτικού συνεργείου.)

ΠΔ 1073/81 (αρ.100), Ν 1430/84 (αρ.17), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ.ΙΙΙ), ΥΑ 3131.1/20/95/95, ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.8.3 και παρ.13).

6. Ακολουθεί κατάλογος με τα νομοθετήματα και τις κανονιστικές διατάξεις που περιλαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο.

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ:
 «ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ»**

Α. ΝΟΜΟΙ			
N. 495/76	ΦΕΚ 337/A/76	Π. Δ. 395/94	ΦΕΚ 220/A/94
N. 1396/83	ΦΕΚ 126/A/83	Π. Δ. 396/94	ΦΕΚ 220/A/94
N. 1430/84	ΦΕΚ 49/A/84	Π. Δ. 397/94	ΦΕΚ 221/A/94
N. 2168/ 93	ΦΕΚ 147/A/93	Π. Δ. 105/95	ΦΕΚ 67/A/95
N. 2696/99	ΦΕΚ 57/A/99	Π. Δ. 455/95	ΦΕΚ 268/A/95
N. 3542/07	ΦΕΚ 50/A/07	Π. Δ. 305/96	ΦΕΚ 212/A/96
N. 3669/08	ΦΕΚ 116/A/08	Π. Δ. 89/99	ΦΕΚ 94/A/99
N. 3850/10	ΦΕΚ 84/A/10	Π. Δ. 304/00	ΦΕΚ 241/A/00
N. 4030/12	ΦΕΚ 249/A/12	Π. Δ. 155/04	ΦΕΚ 121/A/04
		Π. Δ. 176/05	ΦΕΚ 227/A/05
		Π. Δ. 149/06	ΦΕΚ 159/A/06
Β. ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ	ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ	Π. Δ. 2/06	ΦΕΚ 268/A/06
Π. Δ. 413/77	ΦΕΚ 128/A/77	Π. Δ. 212/06	ΦΕΚ 212/A/06
Π. Δ. 95/78	ΦΕΚ 20/A/78	Π. Δ. 82/10	ΦΕΚ 145/A/10
Π. Δ. 216/78	ΦΕΚ 47/A/78	Π. Δ. 57/10	ΦΕΚ 97/A/10
Π. Δ. 778/80	ΦΕΚ 193/A/80		
Π. Δ. 1073/81	ΦΕΚ 260/A/81	Γ. ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
Π. Δ. 225/89	ΦΕΚ 106/A/89	ΥΑ 130646/84	ΦΕΚ 154/B/84
Π. Δ. 31/90	ΦΕΚ 31/A/90	ΚΥΑ 3329/89	ΦΕΚ 132/B/89
Π. Δ. 70/90	ΦΕΚ 31/A/90	ΚΥΑ 8243/1113/91	ΦΕΚ 138/B/91
Π. Δ. 85/91	ΦΕΚ 38/A/91	ΚΥΑ αρ.οικ.Β.4373/1205/93	ΦΕΚ 187/B/93
Π. Δ. 499/91	ΦΕΚ 180/A/91	ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93	ΦΕΚ 765/B/93

Γ.ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	Δ. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ	
ΚΥΑ αρ. 8881/94	ΦΕΚ 450/Β/94	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 27/03	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΕΕΠ
ΥΑ αρ.οικ. 31245/93	ΦΕΚ 451/Β/93	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 6/08	Π/208/12-9-03
ΥΑ 3009/2/21-γ/94	ΦΕΚ 301/Β/94	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Σ.ΕΠ.Ε	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΙΠΑΔ/ οικ/215/31-3-08
ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94	ΦΕΚ 73/Β/94		ΑΡ.ΠΡ. 10201/12
ΥΑ 3131.1/20/95/95	ΦΕΚ 978/Β/95		ΑΔΑ:Β4Λ1Λ-ΚΦΖ
ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95	ΦΕΚ 677/Β/95		
ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96	ΦΕΚ 1035/Β/96		
Υ.Α αρ.οικ.Β.5261/190/97	ΦΕΚ 113/Β/97		
ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99	ΦΕΚ 987/Β/99		
ΚΥΑαρ.οικ.15085/593/03	ΦΕΚ 1186/Β/03		
ΚΥΑ αρ. Δ13ε/4800/03	ΦΕΚ 708/Β/03		
ΚΥΑ αρ.6952/11	ΦΕΚ 420/Β/11		
ΥΑ 3046/304/89	ΦΕΚ 59/Δ/89		
ΥΑ Φ.28/18787/1032/00	ΦΕΚ 1035/Β/00		
ΥΑ αρ. οικ. 433/2000	ΦΕΚ 1176/Β/00		
ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/01	ΦΕΚ 686/Β/01		
ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/177/01	ΦΕΚ 266/Β/01		
ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/02	ΦΕΚ 16/Β/03		
ΥΑ ΔΜΕΟ/Ο/613/11	ΦΕΚ 905/Β/11		
ΥΑ 21017/84/09	ΦΕΚ 1287/Β/09		
Πυροσβεστική διάταξη 7, Απόφ. 7568.Φ.700.1/96	ΦΕΚ 155/Β/96		

ΑΡΘΡΟ 7.2 Συνεργασία Αναδόχου με την Υπηρεσία και άλλους εργολάβους – Ειδικότερες υποχρεώσεις του Αναδόχου

Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση, χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή, να τηρεί τα παρακάτω:

- 7.2.1. Υποχρεούται καθ' όλη την διάρκεια κατασκευής των έργων να παρακολουθεί αυτός προσωπικά ή με ειδικό εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του, διπλωματούχο μηχανικό ή πτυχιούχο τεχνολόγο μηχανικό κατάλληλο από απόψεως εμπειρίας κ.λ.π. για τα υπόψη έργα, τον ορισμό του οποίου θα πρέπει να εγκρίνει και η Διευθύνουσα Υπηρεσία.
- 7.2.2. Να διαθέτει μεταφορικό μέσο για την επίβλεψη και παραλαβή των εργασιών, όπως επίσης και να διαθέτει τα απαιτούμενα τοπογραφικά όργανα.
- 7.2.3. Να λαμβάνει φωτογραφίες πριν και μετά την εκτέλεση του έργου, σύμφωνα με τις οδηγίες της επίβλεψης.
- 7.2.4. Να απομακρύνει τα άχρηστα υλικά από το χώρο του εργαταξίου, μόλις τελειώσουν οι εργασίες.
- 7.2.5. Να λαμβάνει στοιχεία με βάση τα οποία θα εκτελεστεί το έργο, δηλαδή μετά τη σύμβαση ορίζεται προθεσμία κατά την κρίση της επίβλεψης, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τις τριάντα (30) η μέρες για τη λήψη των απαιτούμενων για την εκτέλεση του έργου στοιχείων, τα οποία θα τεθούν από τον Ανάδοχο μέσα στην προθεσμία αυτή υπόψη του επιβλέποντα για έγκριση.
- 7.2.6. Απαγορεύεται η εκχώρηση από τον ανάδοχο σε τρίτον, μέρους ή όλου του συμβατικού αντικειμένου, χωρίς έγκριση.
Ο ανάδοχος εκτός από τις συμβατικές του υποχρεώσεις ευθύνεται και για κάθε ζημία που γίνεται στον κύριο του έργου ή σε οποιονδήποτε τρίτον. Επίσης υποχρεώνεται να τηρεί τις κείμενες διατάξεις της εργατικής Νομοθεσίας και εκείνες περί προλήψεως εργατικών ατυχημάτων και όλους γενικά τους ισχύοντες κανονισμούς.
- 7.2.7. Έχει την ουσιώδη ειδική υποχρέωση να μην παρεμποδίζει την εκτέλεση εργασιών από την υπηρεσία ή από άλλους εργολήπτες που χρησιμοποιούνται από την υπηρεσία σε εργασίες που δεν περιλαμβάνονται στη σύμβασή του. Αντίθετα υποχρεούται να τους διευκολύνει με τα μέσα που αυτός χρησιμοποιεί (ικριώματα κλπ) ρυθμίζοντας έτσι τη σειρά εκτέλεσης των εργασιών, ώστε να μην παρεμβάλλει κανένα εμπόδιο στις εργασίες που εκτελούνται από τον Εργοδότη, ή άλλους Αναδόχους.
- 7.2.8. Πριν από την έναρξη των εργασιών είναι υποχρεωμένος να μεριμνήσει για την έκδοση κάθε κατά νόμο αδείας, καθιστάμενος ουσιαστικά και αποκλειστικά υπεύθυνος για κάθε παράβαση των διατάξεων που ισχύουν για την εκτέλεση των εργασιών.
- 7.2.9. Να ανακοινώσει αμέσως στη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία, όλες τις απευθυνόμενες ή κοινοποιούμενες σε αυτή διαταγές και εντολές των διαφόρων Αρχών, σχετικά με μέτρα ελέγχου και ασφαλείας σ' όλη τη διάρκεια κατασκευής του έργου.
- 7.2.10. Ο Ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη του, ότι ενδέχεται στην περιοχή του έργου να υφίστανται εναέριες ή υπόγειες εγκαταστάσεις Ο.Κ.Ω. ή Ν.Π.Δ.Δ. που πρέπει να μετατοπισθούν από τους αρμόδιους φορείς. Με τις εργασίες αυτές ουδεμία οικονομική ή τεχνική ανάμειξη θα έχει ο ανάδοχος, όμως έχει υποχρέωση να έρχεται σε άμεση επαφή και συνεννόηση με τις Υπηρεσίες των Επιχειρήσεων και Οργανισμών Κοινής Ωφελείας και να διευκολύνει χωρίς προφάσεις την

εκτέλεσή τους, μη δικαιούμενος για το λόγο τούτο ιδιαίτερη αποζημίωση λόγω καθυστέρησης ή δυσχερειών που παρουσιάζονται στις εκτελούμενες εργασίες από αυτόν τον ίδιο.

7.2.11 Έχει όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του άρθρου 37 του Ν. 3669/08.

7.2.12. Να τηρεί τα προβλεπόμενα από τους Περιβαλλοντικούς όρους για το έργο.

ΑΡΘΡΟ 7.3 Στοιχεία οργανισμών κοινής ωφέλειας

Ο Ανάδοχος πριν από την εκτέλεση οποιασδήποτε εντολής που θα δοθεί για κατασκευή έργου έχει υποχρέωση να φροντίσει για την ενημέρωση του σχεδίου οριζοντιογραφίας αυτού με τα στοιχεία των αγωγών ή γραμμών όλων των Ο.Κ.Ω., που διέρχονται από την περιοχή του έργου. Πρέπει δε να κάνει γνωστό στην Υπηρεσία κάθε πρόβλημα που προκύπτει σχετικά.

Εάν κατά την εκτέλεση των εργασιών συναντήσει οποιαδήποτε εγκατάσταση Ο.Κ.Ω ο Ανάδοχος οφείλει με ποινή εκπτώσεως να ειδοποιήσει τον ενδιαφερόμενο για τις εγκαταστάσεις Οργανισμό και τον επιβλέποντα μηχανικό του εργοδότη, αποφεύγοντας οποιαδήποτε αυτόβουλη ενέργεια και εκτέλεση εργασίας (επέμβαση) στις ξένες εγκαταστάσεις.

Ως δίκτυα οργανισμών κοινής ωφελείας νοούνται και τα φρεάτια και οι αγωγοί της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ή του οικείου Δήμου. Κάθε ζημία που θα προκαλέσει ο Ανάδοχος σε φρεάτια ή αγωγούς θα αποκαθίστανται αμέσως με δαπάνες του Αναδόχου. Ως βλάβη θεωρείται και η κάλυψη αυτών με ασφαλτικό.

Απαγορεύεται σε όλη την διάρκεια των εργασιών κάθε επέμβαση σε αγωγούς, καλώδια, εξαρτήματα κλπ ξένων δικτύων χωρίς έγγραφη εντολή της επιβλέψεως. Κάθε βλάβη που προξενείται σε αυτά με υπαιτιότητα του Αναδόχου, βαρύνει εξ ολοκλήρου ποινικώς και αστικώς αυτόν.

Ιδιαίτερη μέριμνα θα ληφθεί κατά την επίχωση των ορυγμάτων, όπου υφίστανται αγωγοί ΟΚΩ για να αποφευχθεί τυχόν υποχώρηση του εδάφους κάτω από τους αγωγούς ΟΚΩ και η συνεπεία αυτής θραύση ή υπερβολική παραμόρφωση των αγωγών.

Κάθε βλάβη στους αγωγούς ή στα δίκτυα, είτε κατά την εκσκαφή είτε εξαιτίας επιχώσεως βαρύνει τον Ανάδοχο και η απαιτούμενη επισκευή θα γίνεται από την Υπηρεσία στην οποία ανήκει ο αγωγός ή το δίκτυο που έπαθε βλάβη σε βάρος του Αναδόχου στον οποίο συγχρόνως θα καταλογίζονται όλες οι προς τρίτους τυχούσες αποζημιώσεις λόγω ζημιών τους από την παραπάνω αιτία.

Στην περίπτωση κατά την οποία η θέση των αγωγών είναι τέτοια ώστε να απαιτηθεί μετάθεσή τους, αυτή θα εκτελείται με δαπάνες του Εργοδότη. Στην περίπτωση αυτή ο Ανάδοχος δεν δικαιούται καμία αποζημίωση εξαιτίας τυχουσών προσθέτων δυσχερειών ή καθυστερήσεως ή άλλης αιτίας που θα δημιουργηθεί από την ανάγκη μεταθέσεως του αγωγού εγκαταστάσεων Κοινής Ωφελείας.

Επίσης ο Ανάδοχος οφείλει να λάβει κάθε μέτρο εξασφαλίσεως του προσωπικού του ή τρίτων λόγω αποκαλύψεως των αγωγών αυτών κατά την διάρκεια εκτελέσεως των εργασιών και είναι ο μόνος υπεύθυνος για κάθε ατύχημα που θα προκληθεί από τον λόγο αυτό.

ΑΡΘΡΟ 7.4 Οδοστρώματα - Πεζοδρόμια

Για την τομή των οδοστρωμάτων και την διάνοιξη των πεζοδρομίων θα πρέπει προηγουμένως ο Ανάδοχος με φροντίδα του να εφοδιασθεί με την σχετική άδεια του κυρίου της αντίστοιχης οδού ή πεζοδρομίου δηλαδή το Δήμο στην περιοχή του οποίου εκτελείται το έργο, θεωρούμενη από την Τροχαία. Σε επείγουσες περιπτώσεις είναι δυνατό η άδεια αυτή να είναι προφορική.

Το φρεζάρισμα του οδοστρώματος περιλαμβάνεται στις υποχρεώσεις του Αναδόχου ανάλογα με τις ανάγκες του Εργοδότη σε οποιαδήποτε θέση καταστεί αυτό απαραίτητο.

Η επαναφορά των οδοστρωμάτων και πεζοδρομίων θα γίνεται με τον τρόπο που καθορίζεται στη σύμβαση και σύμφωνα με την άδεια εκσκαφής του Δήμου και θα εκτελείται αμέσως μετά την αποπεράτωση των εργασιών αφού ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα (διαβροχή και καλή συμπίεση των στρώσεων επιχώσεως, ξηρολιθοδομές όπου απαιτούνται κλπ) προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε μελλοντική καθίζηση των οδών ή πεζοδρομίων.

Ο Ανάδοχος έχει όλη την ευθύνη για την αποκατάσταση με δαπάνες του της κάθε εμφανιζόμενης ανωμαλίας στις τομές αυτές μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου.

Σχετικά με τις προθεσμίες για την αποκατάσταση των τομών ισχύουν τα οριζόμενα στις οικείες άδειες εκσκαφής σε συνδυασμό με τη συνολική και τις τμηματικές προθεσμίες του έργου.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εφαρμόσει, σχετικά με τις προθεσμίες για την αποκατάσταση των τομών και την πλήρη απομάκρυνση των υλικών σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν.3481/2006, τα εξής:

Από την ημέρα προσβολής τμήματος οδοστρώματος κατά την έννοια του μήκους της οδού και για μήκος αντίστοιχα ενός οικοδομικού τετραγώνου μέχρι την πλήρη αποκατάσταση και απομάκρυνση και του τελευταίου κατάλοιπου υλικών, μπάζων, εργαλείων κλπ. έξι (6) ημερολογιακές ημέρες, εκτός από τα φρεάτια και τον τάπητα για τα οποία οι ημερολογιακές ημέρες αυξάνουν κατά τέσσερις (4), δηλαδή συνολικά δέκα (10) ημέρες.

Από την ημέρα προσβολής τμήματος οδοστρώματος εγκαρσίως μέχρι την πλήρη αποκατάσταση και την πλήρη απομάκρυνση και του τελευταίου καταλοίπου υλικών, μπαζών, εργαλείων, κλπ τριάντα έξι ώρες (36) για περίπτωση που διακόπτεται η κυκλοφορία και εξήντα (60) ώρες για περίπτωση που η οδός συνεχίζει να λειτουργεί. Τα παραπάνω δεν ισχύουν σε περίπτωση πλαισιωτής κατασκευής που απαιτεί περισσότερο χρόνο. Σε περίπτωση που δεν τηρηθούν τα παραπάνω, οι παραβάτες τιμωρούνται με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα.

Οι οικείοι Δήμοι και Κοινότητες κατά την παρέλευση της προθεσμίας θα καταλογίζουν σε βάρος του Αναδόχου την δαπάνη για την αποκατάσταση της τομής ακόμα και αν δεν την έχουν εκτελέσει. Παράταση των παραπάνω προθεσμιών μπορεί να υπάρξει μόνον εφόσον υπάρχει σύμφωνη γνώμη του Δήμου και μόνο σε εξαιρετικές ειδικές περιπτώσεις.

Η αποκομιδή των προϊόντων εκσκαφής, που αφήνονται κατά μήκος του σκάμματος με έγκριση της Υπηρεσίας σαν προστατευτικά αναχώματα, γίνεται υποχρεωτικά ταυτόχρονα με την κατασκευή της υπόβασης του οδοστρώματος. Εάν δεν ορίζεται διαφορετικά στα σχέδια ή στα τεύχη του έργου, ο Ανάδοχος υποχρεούται να παραδώσει το οδόστρωμα στην κατάσταση που ήταν πριν από την έναρξη των εργασιών σύμφωνα με τις οδηγίες της Υπηρεσίας.

Εφαρμόζεται επίσης ο Ν.1080/80 "περί τροποποίησης και συμπλήρωσης διατάξεων τινών της περί των προσόδων του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης Νομοθεσίας και άλλων τινών συναφών διατάξεων», ο Ν.999/79 "περί συντονισμού των προγραμμάτων εργασιών κατασκευής οδών και έργων κοινής ωφελείας εις την περιοχή μείζονος Πρωτεύουσας και ετέρας περιοχές της χώρας και άλλων τινών διατάξεων" και το ΠΔ 857/81 "περί εφαρμογής των διατάξεων του Ν.999/79 εις την περιοχή μείζονος Θεσσαλονίκης".

Όσες επιβαρύνσεις, υποχρεώσεις κλπ προκύπτουν λόγω της εκτέλεσης της εργολαβίας (π.χ. πρόσθετες εγγυητικές επιστολές, πρόστιμα κλπ) θα βαρύνουν τον Ανάδοχο του έργου.

ΑΡΘΡΟ 7.5 εργασία κατά τις νυκτερινές ώρες και εξαιρέσιμες ημέρες – εργασία σε περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης

Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να εκτελεί εργασίες ή να διαθέτει προσωπικό για εργασίες τόσο κατά τις νυκτερινές ώρες όσο και τις Κυριακές ή εξαιρέσιμες ημέρες, εφόσον αυτό επιβάλλεται από τις ανάγκες της υπηρεσίας ή για κυκλοφοριακούς ή άλλους λόγους που θα καθορίζονται σε κάθε περίπτωση από τον οικείο φορέα (Υποδ/ση Τροχαίας Θεσσαλονίκης, το Δήμο ή την επιβλέπουσα Υπηρεσία). Οι σχετικές εγκρίσεις που απαιτούνται σε τέτοιες περιπτώσεις (από Επιθεώρηση Εργασίας, Αστυνομικό Τμήμα κλπ) εκδίδονται με μέριμνα του Αναδόχου του έργου, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση.

Ομοίως σε περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης, όπως πχ. ισχυρές βροχοπτώσεις και πλημμύρες, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, αποζημιωνόμενος με τις τιμές του τιμολογίου, να θέσει στη διάθεση τις Υπηρεσίας τα απαιτούμενα μηχανήματα και προσωπικό για την αντιμετώπιση της θεομηνίας κατά τη διάρκεια τόσο της ημέρας όσο και της νύκτας.

ΑΡΘΡΟ 7.6 Παράλληλη εκτέλεση περισσότερων του ενός ανεξάρτητων έργων

Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να διαθέτει τον απαιτούμενο αριθμό συνεργείων από εργατοτεχνικό και λοιπό προσωπικό και τα μηχανήματα και εργαλεία για να μπορεί να εκτελεί παράλληλα δύο ή περισσότερα τμήματα του έργου. Επίσης, στο ίδιο συνεργείο είναι υποχρεωμένος να χρησιμοποιεί περισσότερες από μία βάρδιες, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο. Τούτο σε συνδυασμό βέβαια με τη συνολική προθεσμία αποπερατώσεως, τους κυκλοφοριακούς ή άλλους λόγους και τις τμηματικές προθεσμίες χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση.

ΑΡΘΡΟ 7.7 Εκτέλεση έργων

Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να εφαρμόζει πιστά και έντεχνα τη διάταξη των έργων οριζοντιογραφικά και καθ ύψος (υψόμετρα, κλίσεις, τοποθετήσεις φρεατίων κλπ.), όπως και κάθε κατασκευή που προβλέπει η μελέτη με όλες τις τεχνικές λεπτομέρειες αυτών. Γι' αυτό οφείλει πριν από κάθε έναρξη εργασιών να προβαίνει με δική του δαπάνη και ευθύνη σε:

- α) αριθμητικό έλεγχο των αναγραφόμενων διαστάσεων στα σχέδια και σε περίπτωση που δεν συμφωνούν μεταξύ τους ή λείπουν μερικές διαστάσεις, να ζητήσει έγκαιρα από τον Εργοδότη την απαιτούμενη διόρθωση ή διασαφήνιση.
- β) προσαρμογή ή συμπλήρωση ή τροποποίηση, εφόσον απαιτηθεί, και στη συνέχεια εφαρμογή των σχεδίων τεχνικών έργων που θα του παραδοθούν (τούτο θα απαιτηθεί εφόσον προκύψουν διάφορες δυσχέρειες ή ειδικές τοπικές συνθήκες).

Τα αποτελέσματα των εργασιών, που αναφέρονται παραπάνω, θα υποβάλλονται από τον Ανάδοχο στην Υπηρεσία σε τρία αντίγραφα, μόνο δε μετά τον έλεγχο και τη θεώρηση των κατασκευαστικών σχεδίων θα αρχίσει η εκτέλεση των εργασιών σύμφωνα με τα σχέδια αυτά. Ανάλογα με τη φύση του έργου η διαδικασία αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί και χωριστά για κάθε αυτοτελή μονάδα έργου που απαρτίζει τη σύμβαση.

Κάθε τροποποίηση που θα προτείνει ο Ανάδοχος θα πραγματοποιείται εφόσον απαιτείται μετά από σχετική συναίνεση και έγγραφη έγκριση της Υπηρεσίας. Η Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να τροποποιεί τα εγκεκριμένα σχέδια της μελέτης όπως και τα υλικά που προβλέπονται σ' αυτήν, εφόσον το κρίνει αναγκαίο και με τους περιορισμούς του Ν. 1418/84 και Π.Δ. 609/85.

Ο Ανάδοχος δεν έχει δικαίωμα να κάνει καμία αυθαιρεσία ή τροποποίηση κατά την κρίση του, όπως και κάθε άλλη μεταβολή στα σχέδια που θα επηρέαζε την ποιότητα και τα γεωμετρικά ή τοπογραφικά χαρακτηριστικά των κατασκευών.

Επομένως, καμία αποζημίωση δεν δικαιούται για οποιαδήποτε μεταβολή των συμβατικών σχεδίων που γίνεται χωρίς τη διαταγή ή έγκριση της Υπηρεσίας και συνεπάγεται μεγαλύτερη δαπάνη, έστω και αν αυτή καθιστά το όλο έργο στερεότερο ή βελτιώνει τη μορφή του.

Αντίθετα, για κάθε μεταβολή από τη οποία επήλθε τυχόν οικονομία στο έργο, καταβάλλεται στον Ανάδοχο μόνο η δαπάνη των εργασιών που εκτελέστηκαν.

Η ευθύνη για τις αντιστηρίξεις που τοποθετούνται στα πρηνή των σκαμμάτων και οι οποίες πληρώνονται ιδιαίτερα με τις τιμές του τιμολογίου βαρύνει εξ ολοκλήρου τον Ανάδοχο.

Οι εκσκαφές θα εκτελεστούν σύμφωνα με τις διατάξεις που αναφέρονται στα σχέδια της μελέτης. Όπου δεν αναφέρονται στα σχέδια διαστάσεις εκσκαφών, αυτές καθορίζονται από την επίβλεψη.

Ως πλάτος εκσκαφής θεωρείται το μέσο πλάτος της διατομής εκσκαφής.

Αν ο Ανάδοχος εκτελέσει εκσκαφή σε βάθη μεγαλύτερα από τα εγκεκριμένα χωρίς έγκριση της επίβλεψης, είναι υποχρεωμένος χωρίς καμία αποζημίωση να γεμίσει τα ορύγματα μέχρι το προβλεπόμενο βάθος με κοκκώδες συμπτυκνωμένο υλικό, λιθοδομή ή σκυρόδεμα σύμφωνα με την κάθε φορά υπόδειξη της επίβλεψης εξαρτημένη από τη φύση του εδάφους.

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να γνωστοποιήσει άμεσα και χωρίς καθυστέρηση στην Υπηρεσία την πιθανή εμφάνιση κατά την κατασκευή των έργων, αρχαιοτήτων ή οποιασδήποτε φύσεως έργων τέχνης για τα οποία έχουν εφαρμογή οι κείμενες διατάξεις περί αρχαιοτήτων.

Ο ανάδοχος υποχρεούται με δαπάνες του και προ της παραδόσεως για χρήση κάθε τμήματος έργου, όπως και μετά την περαίωση ολόκληρου του έργου, να αφαιρέσει και να απομακρύνει από τους γύρω χώρους και γενικά από τα εργοτάξια κάθε προσωρινή εγκατάσταση, απορρίμματα, εργαλεία, ικριώματα, μηχανήματα, υλικά πλεονάζοντα χρήσιμα ή άχρηστα, προσωρινές εγκαταστάσεις μηχανημάτων, κλπ., να άρει (καταστρέψει, κλπ.) κάθε βοηθητικό έργο το οποίο θα υποδείξει η Υπηρεσία ως άχρηστο ή επιζήμιο για τη μετέπειτα λειτουργία των έργων, να ισοπεδώσει τους χώρους στους οποίους τα παραπάνω ήταν αποτιθέμενα ή εγκαταστημένα, κλπ., να παραδώσει δε τελειώς καθαρές τόσο τις κατασκευές όσο και τους περίξ χώρους του εργοταξίου και γενικά να μεριμνήσει για κάθε ενέργεια που απαιτείται για την παράδοση του έργου σε

εύρυθμη λειτουργία σύμφωνα με τους όρους των συμβατικών στοιχείων της εργολαβίας. Επίσης, ο ανάδοχος υποχρεούται να προβαίνει όταν εκλείψει ο λόγος σύμφωνα με την κρίση της Υπηρεσίας στην άρση (καθαίρεση, αποκόμιση, κλπ.) κάθε προστατευτικής κατασκευής που εγκαταστάθηκε είτε για την εκτέλεση του έργου (εργασιών και παραγωγής υλικών), είτε για οποιονδήποτε άλλο λόγο προς αποφυγή ζημιών, φθορών, ατυχημάτων κλπ σε ιδιοκτησίες, οικοδομές, δένδρα, αγρούς, καλλιεργήσιμες εκτάσεις, κοινωφελείς εγκαταστάσεις, και κάθε φύσεως έργα, καθώς και απομάκρυνση περιφραγμάτων των εργοταξίων.

Τα χρήσιμα υλικά που προκύπτουν από την άρση οδοστρωμάτων ή πεζοδρομίων, όπως κυβόλιθοι, πλακίδια, κράσπεδα κλπ., θα εναποτίθενται χωριστά και θα διαφυλάσσονται προκειμένου να επαναχρησιμοποιηθούν.

Κατά τη μόρφωση των αγωγών, θα επιδιώκεται η χρησιμοποίηση κατά το δυνατόν ακέραιων τεμαχίων σωλήνων και θα αποφεύγονται περιπτώσεις ενώσεις και τομές σωλήνων. Στις περιπτώσεις αντικατάστασης υφιστάμενων αγωγών, τα απαραίτητα ειδικά τεμάχια ή εξαρτήματα υδροληψίας θα πρέπει να τοποθετούνται από τον ανάδοχο στις κατάλληλες θέσεις και εν συνεχεία να αποκαθίστανται άμεσα οι ιδιωτικές διακλαδώσεις, βάσει ακριβούς προγράμματος, κατά τις οδηγίες της επίβλεψης.

Οι εν λόγω αγωγοί θα πρέπει να αποτελούνται από ευθύγραμμα τμήματα οριζοντιογραφικά και υψομετρικά και θα ελέγχονται υπεύθυνα για το λόγο αυτό από τον ανάδοχο πριν από την εκτέλεση των συνδέσεων.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται για την κανονική έδραση των σωλήνων επί του πυθμένα της τάφρου προς αποφυγή μελλοντικών θραύσεων τους από τοπικές μικροκαθιζήσεις.

Πριν από την τοποθέτηση κάθε τεμαχίου σωλήνα ή ειδικού τεμαχίου θα καθορίζεται επακριβώς η θέση δημιουργίας κοιλότητας για την εκτέλεση των συνδέσεων, η οποία θα διανοίγεται εγκαίρως για την αποφυγή εισόδου ξένων υλών στους σωλήνες. Κάθε σωλήνας θα ελέγχεται από έμπειρο τεχνίτη του αναδόχου για αποφυγή χρήσης ελαττωματικού τεμαχίου.

Εκτός από τον παραπάνω έλεγχο, κάθε σωλήνας θα πρέπει να καθαρίζεται επιμελώς πριν από την τοποθέτησή του με κατάλληλους μεταλλικούς δίσκους που θα προσαρμόζονται στο άκρο σιδηρού ή ξύλινου στελέχους προς απομάκρυνση τυχόν ξένων υλών και με κατάλληλα μάκτρα από ύφασμα.

Κατά τη διάρκεια της τοποθέτησης σωλήνων και μέχρι την ολοκλήρωση του προς εγκατάσταση αγωγού, τα ελεύθερα άκρα των σωλήνων και τα στόμια των διακλαδώσεων του αγωγού πρέπει να είναι συνεχώς κλειστά με κατάλληλα πώματα για να αποφευχθεί η είσοδος ζωυφίων, μικρών ζώων, ξένων υλών ή ακαθάρτων υδάτων (βροχής κλπ.), και μόνον κατά τη στιγμή της σύνδεσης νέου σωλήνα σε υφιστάμενο ελεύθερο άκρο θα αφαιρείται το πώμα και θα τοποθετείται αμέσως στο ελεύθερο άκρο του νέου σωλήνα. Τέτοια πώματα οφείλει να διαθέτει σε επαρκή αριθμό ο εργολάβος, τα οποία αποτελούν μέρος των απαραίτητων εργαλείων του.

Η μόρφωση των αγωγών θα φθάνει κάθε φορά σε τόσο μήκος ώστε στη συνέχεια και αυθημερόν να πραγματοποιείται η εκτέλεση των συνδέσεων (για την πρόληψη εισόδου στους σωλήνες ξένων υλών ή υδάτων βροχής).

Όταν διακόπτονται οι εργασίες ο εργολάβος οφείλει να παίρνει ακόμη περισσότερα μέτρα ασφαλείας για την πρόληψη εισόδου ξένων υλών στους σωλήνες από τα

ελεύθερα άκρα τους (π.χ. προσωρινή σφράγιση αρμών των πωμάτων με γύψο, διατήρηση φύλακα, κλπ.).

Για οποιαδήποτε ζημιά που θα υποστεί ο αγωγός πριν από την αποπεράτωση και επίχωσή του λόγω καταπτώσεων χωμάτων ή λίθων, λόγω βροχής ή ενεργειών τρίτων, ο εργολάβος είναι πλήρως και μονομερώς υπεύθυνος έναντι της Υπηρεσίας, υποχρεούμενος στην αποκατάσταση της φθοράς, με δική του μέριμνα και δαπάνες.

Κατά την τοποθέτηση των συνδέσμων ο εργολάβος πρέπει να έχει υπόψη του τα εξής:

- α) Τα άκρα των σωλήνων, ειδικών τεμαχίων ή εξαρτημάτων πρέπει κατά την σύνδεσή τους να συμπίπτουν αλλά χωρίς να εφάπτονται στο μέσο της στεφάνης του συνδέσμου.
- β) Σύσφιξη των κοχλιοφόρων ήλων πρέπει να είναι ομοιόμορφη και να διενεργείται διαδοχικά και προοδευτικά, σε τρόπο ώστε να μη δημιουργούνται ανομοιόμορφες ισχυρές καμπτικές δυνάμεις στις χυτοσιδηρές ή άλλου υλικού στεφάνες, που υπόκεινται έτσι σε κίνδυνο θραύσης.

Πλεονάζοντα προϊόντα εκσκαφής και άχρηστα προϊόντα από κάθε είδους κατεδαφίσεις, θα αποκομίζονται χωρίς καθυστέρηση.

Υλικά για αποκόμιση θεωρούνται:

- α) Τα προϊόντα εκσκαφών που πλεονάζουν λόγω του όγκου των σωλήνων και του αμμώδους υποστρώματος τα δε υπόλοιπα προϊόντα θεωρούνται συμβατικά ως αναγκαία για την επαναπλήρωση της τάφρου, εφόσον είναι κατάλληλα για επιχωματώσεις.
- β) Τα προϊόντα που προκύπτουν από την άρση πλακόστρωτων πεζοδρομίων, οδοστρωμάτων, κλπ..
- γ) Τα περισσεύματα προϊόντων εκσκαφών ή κατεδαφίσεων που προκύπτουν λόγω διάφορων κατασκευών που έχουν σχέση με τον αγωγό (λιθόστρωτο, υποδομές, αμμώδη υποστρώματα αμιαντοσωλήνων, αμμοχάλικα, βάσεις πεζοδρομίων, κλπ.).

Στα κεντρικά τμήματα της πόλης και όπου γενικά ειδικές τοπικές συνθήκες και κυκλοφοριακές ανάγκες το επιβάλλουν, η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να διατάσσει την αποκόμιση των προβλεπόμενων να πλεονάσουν υλικών, είτε με δική της πρωτοβουλία, είτε οχλούμενη γι' αυτό από τον εργολάβο και πριν ακόμη ολοκληρωθούν οι επιχωματώσεις.

Η εργασία αποκόμισης πλεοναζόντων προϊόντων εκσκαφής πρέπει να εκτελείται από τον εργολάβο χωρίς αντίρρηση, άσχετα από τη μεγάλη ή μικρή ποσότητα των προϊόντων και τις θέσεις απόθεσής τους οι οποίες θα εγκρίνονται από την αρμόδια Αρχή.

Για κάθε αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην εκτέλεση εργασιών (αποκομιδή μπαζών, ανακατασκευή πεζοδρομίων και οδοστρωμάτων, σποραδικές αντιστηρίξεις παρειών τάφρων, κλπ.), για την εκτέλεση εργασιών που αποτελούν συμβατικές υποχρεώσεις του εργολάβου, καθώς επίσης και για τη μη λήψη των ενδεικνυόμενων μέτρων ασφαλείας του έργου, υπεύθυνος αστικά και ποινικά είναι ο εργολάβος, η δε σχετική αποκατάσταση των ανωμαλιών μπορεί να πραγματοποιηθεί και από το Δήμο σε βάρος του και για λογαριασμό του.

Οι συνδέσεις των σωλήνων θα πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με τον τρόπο που υποδεικνύει η σύμβαση ανάλογα με το είδος των σωλήνων και οι αντίστοιχες προδιαγραφές και να είναι απολύτως στεγανές. Η επίβλεψη υποχρεούται να ελέγχει την στεγανότητα των συνδέσεων ή συνδέσμων, έχει δε το δικαίωμα να επεκτείνει τον παραπάνω έλεγχο στο σύνολο αυτών.

Η επίχωση των ορυγμάτων γίνεται κατά στρώσεις και η κάθε μια διαβρέχεται και δονείται δυνατά, με αποτέλεσμα σε οποιοδήποτε σημείο του υλικού επιχώσεως να επιτυγχάνεται συμπύκνωση κατά PROCTOR σε ποσοστό 95% και άνω.

Δεν υπάρχει περίπτωση καταβολής αποζημίωσης λόγω επιπλήσματος, πλαγίων μεταφορών, κλπ.

ΑΡΘΡΟ 7.8 Ειδικές επιβαρύνσεις – Φύλαξη έργου – Φύλαξη υλικών, υπαρχουσών κατασκευών και μέσων προστασίας βλαστήσεως

- 7.8.1. Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος και βαρύνεται με όλες τις δαπάνες για την σωστή, και με τρόπο που δεν θα δημιουργεί οχλήσεις, ζημιές ή κινδύνους, αποχέτευση και απομάκρυνση των αντλούμενων νερών από το έργο κατά την διάρκεια της κατασκευής.
- 7.8.2. Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την απομάκρυνση των υλικών καθαιρέσεων από το Έργο, με τρόπο που να μην δημιουργεί προβλήματα στην κυκλοφορία και γενικότερα στην κίνηση της ευρύτερης περιοχής γύρω από το έργο.
- 7.8.3. Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την φροντίδα και λήψη όλων των απαραίτητων πάσης φύσεως Αδειών από τις Αρχές και οποιονδήποτε Οργανισμό Κοινής Ωφέλειας, των σχετικών με την κατασκευή και λειτουργία (εργοταξιακές παροχές), επιβαρυνόμενος με κάθε δαπάνη για την έκδοση των αδειών αυτών.
- 7.8.4. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εγκαταστήσει ίδιον μετρητή νερού, και ρεύματος και να προχωρήσει στις εγκαταστάσεις νερού και ρεύματος με σημεία υδροληψίας και λήψεως ρεύματος σε κατάλληλα σημεία.
- 7.8.5. Ο Ανάδοχος πάντοτε φυλάσσει και διατηρεί σε καλή κατάσταση, όλα τα υλικά και μέσα οποιασδήποτε φύσεως περιλαμβανομένης και ιδιοκτησίας του δημοσίου, καθώς επίσης και τις εκτελούμενες υπ' αυτού εργασίες. Όλες οι απαιτήσεις του εργοδότη για την περιφραγή ή την απαιτούμενη ειδική φύλαξη της περιουσίας αυτής θα εκτελείται από τον εργολάβο χωρίς καμιά ιδιαίτερη αποζημίωση. Σχετικές διαταγές της Υπηρεσίας εκτελούνται από τον εργολάβο και σε αντίθετη περίπτωση τα μέτρα προστασίας φυλάξεως ή διατηρήσεων λαμβάνονται από τον εργοδότη και οι σχετικές δαπάνες καταλογίζονται στον εργολάβο.
- 7.8.6. Ο εργολάβος οφείλει να προφυλάσσει και να προστατεύσει την υπάρχουσα βλάστηση όπως δένδρα, θάμνους και καλλιεργημένες εκτάσεις, που βρίσκονται στην περιοχή του έργου, εφ' όσον η βλάστηση αυτή δεν παρεμποδίζει την εκτέλεσή του, κατά την κρίση του εργοδότη. Ο εργολάβος θα είναι υπεύθυνος για κάθε αυθαίρετη κοπή ή βλάβη δένδρων, θάμνων και καταστροφή φυτείας που θα προκληθεί από κακό χειρισμό των μηχανημάτων, την εναπόθεση υλικών κλπ.

ΑΡΘΡΟ 7.9 Προστατευτικές κατασκευές

- 7.9.1. Ο ανάδοχος υποχρεώνεται όπως, χωρίς καμιά ιδιαίτερη αποζημίωση κάθε σχετικής δαπάνης περιλαμβανομένης στο ποσοστό γενικών εξόδων οφέλους κλπ. προβαίνει στην κατασκευή, συντήρηση και εν καιρώ καθαίρεση και αποκόμιση των από το Π.Δ. 447/1975 επιβαλλομένων προστατευτικών κατασκευών και περιφραγμάτων του εργοταξίου.

7.9.2. Ο ανάδοχος υποχρεώνεται όπως με δικές του δαπάνες εγκαταστήσει στο εργοτάξιο όλα τα προβλεπόμενα από τους όρους υγιεινής του άρθρου 24 του Π.Δ. 447/1975 (ΦΕΚ 142/Α/17.7.75).

7.9.3. Πρέπει επίσης να μεριμνήσει για την τήρηση στο εργοτάξιο όλων των νομίμων απαιτούμενων στοιχείων και για την εφαρμογή των επιβαλλόμενων μέτρων ασφαλείας καθ' όλη την διάρκεια των εργασιών (Π.Δ. 447/75 ΦΕΚ 142/Α/17-7-75) «Περί ασφαλείας των ασχολουμένων μισθωτών στις οικοδομικές εργασίες» και κάθε άλλης διάταξης που αφορά την λήψη μέτρων ασφαλείας.

Τονίζεται η υποχρέωση του αναδόχου να τηρεί λεπτομερές ημερολόγιο εργασίας, βιβλίο καταμετρήσεων καθώς και ΣΑΥ και ΦΑΥ του έργου σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος ποινικά και αστικά για κάθε ατύχημα που θα οφείλεται στη μη λήψη απαραίτητων μέτρων ασφαλείας.

ΑΡΘΡΟ 7.10 Σημάνσεις έργου – Πινακίδα

7.10.1. Ο Ανάδοχος θα αναρτήσει με ευθύνη του και έξοδά του πληροφοριακή πινακίδα, σε διακεκριμένη θέση κοντά στο έργο, που θα υποδειχθεί από την υπηρεσία. Η πινακίδα αυτή θα αναφέρει τον τίτλο του έργου, τον προϋπολογισμό, το όνομα του Εργοδότη και τη χρηματοδοτική πηγή, τους μελετητές και επιβλέποντες της υπηρεσίας και το όνομα του αναδόχου, θα είναι δε γενικά της έγκρισης της υπηρεσίας.

7.10.2. Ο Ανάδοχος υποχρεούται, κατά το στάδιο της εκτέλεσής του έργου, να τοποθετεί και να επιμελείται της συντηρήσεως και αντικαταστάσεως των απαιτούμενων προσωρινών κατά τα διεθνή πρότυπα σημάτων, φανών, αντανakλαστικών πινακίδων και λοιπών σημάτων, καθώς επίσης και τροχοφόρων, ευθυνόμενος ποινικά και αστικά για κάθε ατύχημα που θα γίνει με υπαιτιότητά του, μη εξαιρουμένων και των απολογιστικώς εκτελούμενων έργων.

ΑΡΘΡΟ 7.11 Χρήση έργου προ της αποπερατώσεως

Αν στη σύμβαση του έργου ή από τη φύση των εργασιών προβλέπεται παράλληλη χρήση του έργου κατά την εκτέλεση των εργασιών, αυτό παραδίδεται σε χρήση μετά την αποπεράτωση των εργασιών κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 72 του Ν 3669/08. Κατ' εξαίρεση και με απόφαση του προϊσταμένου της Τεχνικής Υπηρεσίας μπορεί να παραδοθεί προ της αποπερατώσεως του έργου, αποπερατωθέν τμήμα του εφ' όσον κριθεί δυνατή η χρήση αυτή. Προ της παραδόσεως στη χρήση συντάσσεται πρακτικό για την κατάσταση των έργων προς χρήση. Το πρακτικό αυτό συντάσσεται μεταξύ του Προϊσταμένου της Τεχνικής Υπηρεσίας, του επιβλέποντος και του αναδόχου του έργου. Αν ο ανάδοχος κλήθηκε αρμόδια και δεν παρευρέθηκε το πρακτικό συντάσσεται και σε απουσία του και κοινοποιείται σ' αυτόν. Το ίδιο εφαρμόζεται και όταν ο ανάδοχος αρνηθεί να υπογράψει το πρακτικό. Η παράδοση προς χρήση δεν αποτελεί και παραλαβή του έργου. Για βλάβες από την χρήση του έργου εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 58 του Ν 3669/08.

ΑΡΘΡΟ 7.12 Πρόγραμμα Ποιότητας έργου

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος εντός 30 ημερολογιακών ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, να υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία το Πρόγραμμα Ποιότητας του

Έργου (Π.Π.Ε.) σε δύο αντίτυπα. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία θα πρέπει να επιστρέψει εντός 10 ημέρου ένα εγκεκριμένο αντίτυπο στον Ανάδοχο. Στο Π.Π.Ε. θα διατυπώνονται οι ειδικές πρακτικές και τα μέσα για την ποιότητα καθώς και η αλληλουχία των δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με την εκτέλεση του έργου.

Αναπόσπαστο στοιχείο του Π.Π.Ε. αποτελεί το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου, και το οργανόγραμμα στο οποίο θα καθορίζονται με σαφήνεια οι υπεύθυνοι σε κάθε φάση του έργου. Επίσης, στο Π.Π.Ε. θα γίνεται αναφορά για τις διαδικασίες που έχει θεσπίσει ο Ανάδοχος του Έργου για τους διενεργούμενους ελέγχους κατά τη φάση κατασκευής έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα του έργου, τα τηρούμενα αρχεία ελέγχων (π.χ. έλεγχοι κατασκευής, διακριβώσεις οργάνων μετρήσεων και δοκιμών) κ.λ.π.

Το Π.Π.Ε. θα τηρείται και θα ενημερώνεται συνεχώς κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να ζητά από τον Ανάδοχο και να ελέγχει την ορθή εφαρμογή των διαδικασιών που προβλέπεται με βάση το Π.Π.Ε., του οποίου θα έχει αντίγραφο. Για τον λόγο αυτό τυχούσες τροποποιήσεις ή αναθεωρήσεις του Π.Π.Ε. θα κοινοποιούνται και στην Διευθύνουσα Υπηρεσία. Για την περίπτωση της πλημμελούς εφαρμογής των διαδικασιών, όπως αυτές αναφέρονται στο Π.Π.Ε., η Διευθύνουσα Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα περί εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας για μη συμμόρφωση του Αναδόχου προς τις συμβατικές του Υποχρεώσεις.

Ο ανάδοχος υποχρεώνεται κατά διαστήματα δύο (2) μηνών από την έγκριση του χρονοδιαγράμματος να υποβάλλει στην υπηρεσία αναλυτικό πρόγραμμα προόδου έργου, όπου σε συνδυασμό με το πρόγραμμα κατασκευής του έργου και το ημερολόγιο έργου να φαίνονται η πορεία του έργου, η ποιότητα εκτέλεσής του σε συνδυασμό με το άρθρο 2 της ΕΣΥ, η πρόοδος του σε συνδυασμό με εγκεκριμένες επιμετρήσεις ΠΑΑΕ καθώς και ό,τι άλλο κριθεί απαραίτητο για να είναι πλήρης η εικόνα προόδου του έργου.

Αριθ. Θεώρ. **782**

Θεσσαλονίκη **05 / 10 / 2013**

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Διευθυντής
Τεχνικών Έργων

ΕΛΕΓΘΗΚΕ

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος
Μελετών

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ

Σαβίνα - Αγγελική Σταυρούλη
Πολιτικός Μηχανικός
Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών
Δήμου Κορδελιού Ευόσμου

Πέτρος Νάστος
Πολιτικός Μηχανικός

Δρ. Αλέξανδρος Μεντές
Πολιτικός Μηχανικός

Γιώργος Πλαγάκος
Ηλεκ/γος Μηχ/κός

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ

Με την υπ' αριθμ. **1/2014** απόφαση του Δ.Σ. της ΕΥΑΘ Παγίων